

ényei
kiadás
külő élet
történhetik
ha szeretnének
és arany

lej
Cluj-Kolozsvár

orvath Jani és cigány
ngversenye. 6.40:
a. 7.25: A m. kir. Op
k ismertetése és az el
ak felolvasása. 7.30
yl c. dalmüve. Után
időjárásjelentés, híre
y Laszlo jazz-zenekar
e.

mf. hangv. Beethove
művei.

ner: Rajna kinese.
Tánczene.
): Könnyű zene.

mánecok és balladák
operett-részletek. 9.15

rammofonhangversen
ngv. 11: Tánczene.
Zenekari hangv.

onahangverseny. 10.30

Grammofonhangv.
es hangv.

Zenekari hangv.
Beethoven. Schubert
tána operazene. Ver
: Pillangó.

30: Házi hangversen

Trombitaszólamok.
: Operák. 23.15: Szí
zene. 0.15: Cselló.

rdelés

planüzet a Bolyai
legelősebban kap

st keres szombat
n Emanuel, Alba-Ju

lesleparló készü
nyosabb árban vá
zművesmester Bistr

jes ellátást kaphat
Heltai u. 2.

is étterem! Rendit
yelman kiszolgálá
saját készítménye
Cluj, Calea Re

kat adok. Str. G
ucca) 25.

es perzsaszövészek
rthelot (Eötvös u
sa minták is eladó

nkák, csipkebevar
ndai munkák, m
umontirozás jutá
te kézimunkaszaló

rosba kitűnő vas
vállalkozás miatt, E
ellett eladó. Erte
grammofon üzlet

herin sucht Stelle
rzieherin Cluj.

XIV. ÉVF. • SZAM 28
Cluj-Kolozsvár, 1931
február 5 Csütörtök
5891 ÉV Sebat 18

Taxa postala
platite in numerar
No. 224716-329

Ara 5 lej

UJ KELET

BUDAPEST

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (v. Brassai
ucca) 10 szám. Telefon 9-77

ELŐFIZETESI ÁRAK:
Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETESI ÁRAK:
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem)
Egy évre 10 dollár
Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel

As Uj Kelet az e
és bányái az
na. H. e. S.
Cikkeink utá
forrás megjelölés
meg
Kéziratokat nem küldünk vissza
megőrzésükre nem vállalkozunk

Azzal még nem tette
meg kötelességét ha
kifizeti előfizetési
hátralékát...
**Szerezzen egy új elő-
fizetőt az Uj Keletnek,**
ha azt akarja, hogy
az erdélyi zsidóság
egyetlen orgánuma
zavartalanul teljesít-
hesse kötelességét!

Tervgazdaság vagy diktatura

A részleges választásokon az ellenzéki
pártok együttesen több szavazatot kap-
tak, mint a nemzeti parasztpárti kor-
mány. Ennek megfelelően az utóbbi idő-
ben megszorították a kormány közeli
távozásáról elterjedt hírek, amelyek
minden hivatalos cáfolat és a miniszte-
rek jovialisar bizakodó kijelentései elle-
nére is tartják magukat. Egyelőre sen-
ki sincs Bukarestben, aki meg tudná
akár megközelítő pontossággal is mon-
dani, hogy mikor is fog bekövetkezni a
hónapokkal ezeltől beígért kormánybu-
kás. Annyi azonban bizonyos, hogy a
nemzeti parasztpárt esetleges távozása
és a részleges választások kimenetele kö-
zött semmilyen organikus kapcsolat
nincs. Egészen más tényezők és egészen
más szempontok fognak döntő szerepet
játszani akkor, midőn a rezsimváltozás
kérdése ténylegesen szőnyegre kerül.
Kétségtelen ugyanis, hogy a belpoliti-
kai élet struktúrája alapjaiban válto-
zott meg. Normális körülmények között
a nemzeti parasztpártnak kellene kor-
mányozni addig, míg egy legközelebbi
részleges választás teljesen ellenzéki
győzelemmel nem végződik. Ezután pe-
dig az alkotmányos és parlamentáris
szokásoknak megfelelően átvénné a ha-
talmat az a párt, amely a leginkább
gyökeret vert a közvéleményben és
amelytől az ország elsősorban reméli a
helyzet megjavítását. Ha a választási
eredmények kalkulusa szolgálna alapul
a válság megoldására, úgy kétségtelenül
a liberális pártot illelné meg rövid időn
belül a jelenlegi kormány öröksége.
Egészen bizonyos azonban, hogy a pa-
lamentáris tradíciók ezuttal nem fognak
szerepet játszani a válság megoldásában
éppen azért, mert a belpolitikában új
erők dinamikája hajtja az eseményeket,
mindenek fölött pedig a királyi akarat
és a gazdasági válság. Az uralkodó tud-
ja, hogy a politikai pártokban csatlakoz-
tás a lakosság és az ő személyétől várja
a viszonyok jobbrafordulását. Románia
fiatal királya éppen ezért idejének lény-
eges részét a gazdasági és pénzügyi
kérdések tanulmányozásának szenteli, s
a politikai válság megoldásánál is első-
sorban ezeket a szempontokat tartja
szem előtt.
A király tenni akar valamit az ország
ért. Ez az akarat áll a kormány és az el-
lenzéki pártok működésének előterében.
Az az öt éves tervgazdaság, amelynek ki-
dolgozásán már hetek óta fáradozik a
kormány, nem csupán Stalin tervgazda-
ságának ellensúlyozására készült. A ki-
rály gazdasági és pénzügyi alkotmány-
nak szánta ezt a tervgazdaságot s rajta
keresztül kívánja elérni azt, hogy a
pártok nehol kannibáli méreteket és for-
mákat öltö harea helyett az összes poli-
tikai erők együttműködése bekövetkez-
zék. Serruys francia pénzszakértő fej-
tette ki legutóbbi romániai tartózkodása
alkalmával, hogy a közgazdasági és
pénzügyi kérdések a mai súlyos körül-

Csak az elnök személyén mulik a koncentrációs kormány megalakítása Szakadatlanul tanácskoznak a párt- vezérek a tervgazdaságról és a koncentrációs kormányról

Duca és Argetoianu állítólag megegyez-
tek a koncentrációs kormányt és a terv-
gazdaságot illetően. A két ellenzéki ve-
zér meg akarja kezdeni a tárgyalásokat
a nemzeti parasztpárttal

Maniu rövid időn belül újra hallatni fog magáról

Bucuresti-Bukarest, február 4. (Az
Uj Kelet tudósítójától.) Hogy valami
készül a belpolitikában, az kétségtelenül
kiviláglik abból, hogy az utóbbi napok
ban a kormány és az ellenzéki pártok
képviselői között napirenden vannak
a megbeszélések. Tegnap délután a
kamarában Mironescu miniszterelnök
tárgyalt Ducával, a liberális párt ve-
zérelével, az egész kamara plénuma
előtt. Ugyanakkor a képviselőház
folyosóján Iunian, Goga és Argeto-
ianu között folytak megbeszélések,
míg egy másik csoportban Franaso-
vici, Tilea és Madgearu folytattak egy
mással beható tanácskozásokat.

Már Averescu is hajlandó
résztvenni a koncentráció-
ban

Ezek a tárgyalások a tervgazdaság-
gal és az ezzel kapcsolatos politikai
változással állnak szoros összefüggés-
ben. Ugyancsak ezzel kapcsolatban
azok a tárgyalások is, amelyek a libe-
rális és az averescanus pártvezetők
között folynak. Duca volt belügy-
miniszter Gogával és Averescuval tár-
gyalt a napokban s állítólag sikerült
rávenni a néppárti vezetőket arra,
hogy engedjenek eddigi merev állás-
pontjukból. A néppárt ismeretesen
szigorúan kitartott amellett, hogy
csak pártkormány veheti fel erd-
ményesen a harcot a mai nehézségek-
kel szemben s ezért hallani sem akart
a koncentrációról. Most már Averescu
marsall is hajlandó belemenni abba,

hogy koncentrációs kormány próbálja
egységes gazdasági terv alapján eny-
híteni a nehézségeket. Ugyanakkor
azonban hangsúlyozta a marsall, hogy
a parlamentáris rezsim feltétlen hive
és koncentrációs kormánynak egy
szabodon választott új parlamenttől
kell függnie. A liberális és averescá-
nus politikusok megegyeztek egymás-
sal abban, hogy a demokratikus politi-
kai pártok egységes frontjának kiépí-
tésére van szükség és éppen ezért el-
határozták, hogy a tárgyalásokba bele-
vonják a nemzeti parasztpártot is.

„Az ország rövidesen újra
fog hallani Maniuról“

Ezt a hírt főleg az Adeverul lanszi-
rozza, amely lap ismeretesen feltétel
nélkül a demokratikus eszmék szolgál-
tatában áll. A jobboldali lapok egészen
másképpen itélik meg a helyzetet. Az
Epoca, Grigore Filipescu lapja, tudni
véli, hogy a Mironescu-kormány tá-
vozása egy néhány hét kérdése csupán
nincs kizárva azonban, hogy ismét
nemzeti parasztpárti kabinet venné át
a hatalmat, a külföldről visszatérő
Maniu elnöklete alatt, akiről egyre
gyakrabban hangoztatják, hogy „az
ország rövidesen ismét hallani fog
róla.“

Mindenesetre bizonyos, hogy az
Epoca által közölt hír is egyike azok-
nak a sok verzióknak, amely Buka-
restben a kormányutódlással kapo-
latosan forgalomban van. A délutáni
lapok fenntartják azonban értesülésüket,

hogy minden ellenkező híreszteléssel
szemben mégis koncentrációs kormány
fogja az uralkodó akaratának meg-
felelően az ügyek irányítását átvenni,
mégpedig rövid időn belül. Ezek a la-
pok ugyanis elkerülhetetlennek tart-
ják azt, hogy a pártok egymással meg-
ne egyezzenek, minthogy csakis a pár-
tok szolidaritása akadályozhatja meg
a személyiségek kormányát, amely a
valóságban egyértelmű volna a dikta-
turával.

Az elnök kérdése és a pártok
viszonya

A koncentrációs kormány megvaló-
sításával kapcsolatosan két nagy ne-
hézség van: az elnök kérdése és a pár-
tok számaránya. Elnöknek ugyanis egy
olyan személyt szeretnének látni, aki-
ben megvolna a kellő autoritás ahhoz,
hogy az alkotmányosság elvét meg-
őrizze és megvédje bárkivel szemben.
Ami a kormány összetételét illeti, a
miniszteri tárcák szám és fontosság
szerint való elosztása körül is súlyos
nehézségek lesznek, amelyek csakis
abban az esetben volnának eliminál-
hatók, ha új választás állapítaná meg
a pártok közötti mai erőviszonyokat.
Meglétősen komplikált tehát a hely-
zet, amelynek középpontjában a most
készülő tervgazdaság áll. Addig, amíg
a tervgazdaság el nem készül és míg
a pártok közötti tárgyalások be nem
fejeződnek, semmilyen változás nem
fog történni a belpolitikában.

mények között nem képezhetik politikai
pártok közötti torzalkodások arénáját.
A gazdasági kérdések komplexuma ma
már az állampolitika legfontosabb ténye
zójévé vált s elmúlt az az idő, midőn az
egymást váltogató kormányok külön-
böző programokkal és koncepciókkal
próbálták boldogítani az országot, töb-
bet rombolva elődeik művéből, mint
amennyit megvalósítottak saját pro-
gramjukból.

Az uralkodó teljes mértékben osztani
látszik ezt a felfogást. Bizonyos, hogy a
politikai pártok tekintélyes mértékben
felelősek a mai helyzetért és Románia
súlyosan érzi azt ma, hogy a háboru
utáni tizenegy esztendőben a gazdasági
és pénzügyi élet terén súlyos hibák, el-
hibázott koncepciók és a szervezeti,
szerszeres munka hiánya domináltak. Az is
bizonyos viszont, hogy amennyiben a
pártok az uralkodó által ultimátumsze-
rűen felállított tervgazdaságot magu-
kévá teszik, úgy a reális és tényleges
parlamentáris élet és a demokrácia több
más attribútuma hosszú ideig pihenőre
kényszerülne. Mert a pártok programjá-
nak egységesítése és egyetlen nevezőre

való hozása végeredményben a parla-
mentáris harc beszüntetését és a kritika
elnémulását fogják jelenteni.

Ebben áll Románia belpolitikai válsá-
gának ütközéspontja. És ezért van az,
hogy a demokratikus sajtó szervezkedé-
se és egységre hívja fel a politikai pár-
tokat a készülő eseményekkel szemben.
Az uralkodó ugyanis nem szűnik meg
hangoztatni, hogy a parlamentáris és az
alkotmányos rezsim hive. Az öt éves
tervezési rendszer mellett azonban a jelen-
legi rendszer csak formailag fenntar-
tható, amint azt fentebb kimutattuk.
Az uralkodó viszont el van határozva
arra, hogy teljes eréllyel kísérelje meg
a viszonyok jobbrafordítását. És ameny-
nyben a pártok nem segítenék a terv-
gazdaság keresztülvitelének munkájá-
ban, úgy kétségtelenül következnek a sze-
mélyiségek kormányá azokból a poli-
tikusból, akik az uralkodó feltétel
nélküli személyi hívei és akik fenntar-
tás nélkül szekundálnának a királynak
tervei keresztülvitelében.

Ezért van az, hogy a pártvezérek kö-
zötti tanácskozások az utóbbi időben
megszaporodtak. A királyi akarat megle-

hetősen súlyos dilemma elé állította a
politikai pártokat. Ha elfogadják a terv
gazdaságot és belemennek a koncentrá-
ciós kormányba, ez a párt-iniciativa
megbénítását, a pártprogramok felesle-
gességét és a pártvezérek hatalmának
hanyaglását fogja jelenteni. Ha nem fo-
gadják el, úgy magukra veszik a válság
nem parlamentáris megoldásának fele-
lősségét. A belpolitikai élet választón
van és a néhány hónapon belül bekö-
vetkező fordulat kétségtelenül sorsdöntő
lesz az ország életére.

A Mironescu-kormány addig fog kor-
mányozni, amíg ez a fordulat be nem
következik. Elkészíti a gazdasági ter-
vet s valószínűleg megkötí a külföldi
kölesönt, amely már a terv keresztülvi-
teléhez fog szolgálni. Az embernek az az
impressziója, mintha a Mironescu-kor-
mány a csódtömeg gondnok szerepét ját-
szaná a belpolitika multjának likvidálá-
sánál, egy új rezsim előkészítésénél.
Meglétősen szomorú szerep egy olyan
párt számára, amely a demokrácia in-
tronálásának és az ország újjáépítésé-
nek tetszava mellett vette át két évvel
ezelőtt a hatalmat. (k. r.)

Ujváry Péter emlékére

Ki ismerte a Mestert?
Előbb azokhoz szölok, kik ismerték, azután azokhoz, kik nem ismerték őt.
Ismerték a koponyáját, jellegzetes hosszukás fejét, finoman redős homlokát?
Ismerték a műveit, humoreszkjeit?
Hallották felolvasni a kolozsvári „Jehuditban”?
Mintha kissé akadt volna a nyelve, de annál szabadabban, folyékonyabban buggyant ki agyából a tudás, a termelő gondolat.

Es ki ismerte a kéziratait, azokat az apró, ici-pici betűket, melyek úgy sorakoztak egymás mellett, mint a gyöngyszemek, mintha pont-pont után következett volna.

Es ki nem ismerte a Lexikont, ami nemrég jelent meg a Mester szerkesztésében?

En jól ismertem őt, erre büszke vagyok és büszke vagyok arra is, hogy ő is ismert engem.

Egyszer marosvásárhelyi tartózkodásom alatt kértem Tőle valami kis apróságot, hogy egyesületünk kulturstélye keretében az Ő művét is beilelesszük a programunkba. Egyik humoreszkjét kaptam tőle.

A kitűnően sikerült est után levélben fordultam Hozzá, a honoráriumot illetőleg.

Mintha magam előtt látnám, ott ült az Uj Kelet szerkesztőségében és finoman meritett levélpapírt vett elő, hogy írjon a vásárhelyi „Deboráhnak”.

Redős homloka még egy redővel szaporodott és kész volt a levél. (Ma is örzöm.) „Nagys. Asszonyom, küldjön annyit, amennyit Önnek a munkám megér. Kézcsókkal, Ujvári”.

Ezzel erősen sarokba szorított a jó öreg Mester. Mert honnan vettem volna annyi pénzt, amennyit az Ő műve nekem megért? És mert azóta nem jutottam olyan anyagi helyzetbe, hogy kelően értékelni tudjam az Ő művét, — adása maradtam és adása vagyok a mai napig.

Minthogy nem szeretek adós lenni, engedjék meg, hogy ezen pár sorommal a régi adósságnak egy szerény kis részletét letérlesszem.

Volt szerenésém a Mesterrel 5 évvel ezelőtt Kassán és Pesten találkozni; a kassai találkozásra annakidején irtam is az Uj Keletben és közvetítettem a Mester üdvözlését az erdélyi zsidóság-nak.

De engedjék meg, hogy az akkori képet még egyszer elvonultassam lelki szemem előtt, annál is inkább, mert talán ezzel az emlékezéssel szolgálhatnám a zsidóság, a Mester és a hátramaradt családja ügyét.

A kassai kávéházban ül egy szerény társaság, egy másik sarokban jó magam is társaságban. Egyszerre a nagy fényben feltűnik egy fényesre sikált különös formájú fej és ráncos homlok, (mert én mindig figyelek és a fej és homlok különös állását mindig észreveszem). Magamhoz intem a pincért és kérdem, nem-e Ujváry Péter ül ottan, mert profilban látom csak? Az igenlő válasza kérttem a Mestert, — egy hölgy hivatja, lenne szives pár percet szánni. A boldog viszontlátás örömeiben (3 éve volt már távol Kolozsvártól) elébe megyek, széles mosolyommal fogadom és mindkét kezemmel szorítom meg jobbát és kérdem: — Megismer, Mester?

Néz, gondolkodik, hallgat, kutat, redős homlokára még 2-3 redő fejlődik és rögtön meg volt az okos és udvarias válasz:

„A névre asszonyom, nem emlékszem, de én Erdélyben egy asszony, kit mosolyáról nem felejték el soha — és ez Maga. Az örök mosoly asszonya”.

Ez volt Ő. Aki, ha a nevet el is felejtette, nem felejtette el barátait, ismerőseit, hódolót, mert mindenkit valami jellegzetességeért egy-egy redője mögé rejtett.

Es most jön tovább az Ő esete. Pestre akart felköltözni családjával, de a cseh hatóság akadályokat gördített utelvele körül és háromezer ek. jövedelmi adó fejében lestoppolta évtizedeken át gyűjtött kéziratait. (Hol volt neki jövedelme, ha én is adós maradtam?) Megint régi mosolyommal mondom: „Látja, Mester ez a különbség Maga és más ember között. Más ember iratait elkobozzák, vagy arra sem méltatják, de iróját stoppolják le. Magát azonban szabadon

engedik, hogy még irhasson sokat, de a kéziratait tartják vissza”.

Pár napra rá Pesten találkoztunk és azóta sem, míg a közelmúlt napokban gyászíróról vettem tudomást. Mosoly helyett könny csordult ki szememből és felzokogott az én lelkem is, mint még annyinak, kik szerették, akik ismerték, akik hallották a hangját, akik tisztelték és akik olvasták a műveit.
Most szeretnék törleszteni a Mesterrel

A „Financial News“ leleplezése a francia „kölcson“-ról

London, február 4. A Financial News, amely kiméltelen őszinteségéről és pénzügyi alaposágáról ismeretes, megszívlelendő tájékoztatást közöl a jelenleg Párizsban folyó kölesöntárgyalásokról. Az angol szaklap szerint Franciaországnak eszeágában sincs készpénzkölcsönt nyújtani akár Romániának, akár Jugoszláviának, vagy Lengyelországnak. A francia kormány — írja a Financial

szemben azzal, hogy az erdélyi zsidóságot ezuton hívom fel, segítsenek a ki nem adott műveit összeszedni, megjeleníteni, hogy ezzel mindnyájan törleszszünk. A Mesterért, a zsidóságért és az elárvult családjáért kell hogy tegyünk valamint.

Az Uj Keletet kérem, hassanak oda, hogy ki nem adott műveit megjelentéshessük.

Ne haljon meg egy ilyen zsidó író! Halhatatlanná kell tennünk őt, mert a miénk, a mi vérünk, a mi kulturánk, a mi irodalmunk és mi magunk is sirba szállunk vele, ha nem hozzuk életre az elsárgult kéziratokat.

Temesvár, 1931 február.

Katona Mártonné

Kétszáz karátos gyémántot talált két ágrólszakadt afrikai gyémántkutató

London, február 4. Dutoit és Botha koldusszegény afrikai gyémántkeresők letartóztatva nagy szerencse érte néhány nappal ezelőtt. Ez a két szerencsevadász már éveken keresztül keresett és kutatót gyémánt után, de minden fáradozásukat sikertelenség koronázta. Mindenükből kifogyva abban állapotok meg, hogy egy darab területet átkutatnak s ha akkor is eredménytelen munkát végeznek, örökre felhagynak a gyémántkereséssel.

A szerencse azonban ezuttal rájuk mosolygott és végre — mindkettőjük halatlan megdöbbenésére — olyan nagy darab nyers gyémántot hoztak felszínre, amelyhez hasonló még egyáltalán nem találtak. A gyémánt 200 karátos s felfedezése óriási izgalmat okozott a nemzetközi gyémántbörzén, mert a két ágrólszakadt szegénylegény gyémántlelete nagyságban felülmúlja a világhírű Kohinoor és Orlov gyémántokat is.

A cseka zsidó ügynökei beugratnak egy moszkvai rabbit, hogy szökjék külföldre,

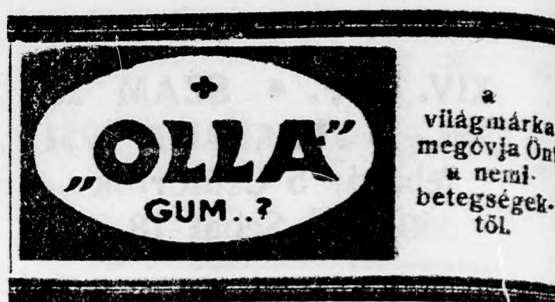
amikor pedig a rabbi utnak indult Etiópiák és Szibériába hurcolták

London, február 4. C. J. Ketchum, a Daily Express Moszkvába küldött levelezője legutóbbi cikkében a moszkvai GPU titkaival foglalkozik. Moszkvában bárkiben GPU-ügynököt lehet gyanítani a szállodai liftkezelőtől vagy cipőtisztítótól a pincérig és üzleti kiszolgálóig. Az öt éves iparosítási terv még jobban támaszkodik a terrorra, mint a Lenin-rendszer. Az áldozatokat éjszaka teljes csendben viszik el rabszállító autókra, legfeljebb öt percet adnak az előkészületekre és rendszerint a hírhedt Butyrka-börtönbe szokták őket zárni, ahol minden cellában többszáz foglyot préselnek be, úgy, hogy a szerencsétlenek a szó szoros értelmében egymáson taposnak. A foglyok ellen nem emelnek konkrét vádat, nem közlik velük a gya-

nuokokat, nem adnak melléjük védőt és éjjel-nappal szakadatlanul faggatják és fenyegetik őket, amíg végül a legkegyetlenebb kínzásokkal valami vallomást nem csikarnak ki belőlük. Biráikat sohasem látják, mentőtanúikat senki sem hallgatja ki.

A halálos ítéletet is titokban hajtják végre; ha a foglyot valami ürügy alatt végigvezetik a folyosón, lesből nyakszirt len lövik, titokban elhantolják és a család csak egy rövid újsághírből értesül a tragédia felől.

Az igazi gyilkosok sorsa paradicsomi fényezés a politikai elítéltekéhez képest, mert a közönséges büntetést csak patológiai esetnek tekintik, ellenben a politikai ellenfél az igazi bűnös, akit el kell pusztítani. A politikai bűnösökkel roz-

szabul bánnak, mint a kutyákkal, úgy, hogy a szerencsétlenek 3-4 hét múlva megkönnyebbüléssel hallják, hogy vas raverve Szibériába fogják őket hurcolni.

A GPU-ügynök szövetsége az agent provocateur, aki tiltott valutaüzletlét kezdve nagyszabású kémkedésig mindenféle kelepécebe beugratja áldozatait. Az író moszkvai szállodájában egy külföldi követés volt első titkára igyekezett valami valutaügyletre rábeszélni, de az író idejekorán megtudta felőle, hogy jelenleg a GPU zsoldjában áll agent provocateur.

Egy moszkvai rabbit az agent provocateurok rábeszélést, hogy hivatást szöktesse át a lengyel határon. A szökevényeknek Minszkben egy házban kellett jelentkezniük, ahol állítólag 3000 rubel lefizetése ellenében megkapták utlevélvizumukat. Az első csoporttól a rabbi lelkes hangja, Varsóból keltezett hálálkodó leveleket kapott, amelynek hatására az utra. Minszkben a titokzatos házban már vártak a GPU emberei, kik híve után küldték, de nem Varsóba, hanem Szibériába. A lelkes hangja leveleket a GPU hamisította s az ő zsidó ügynökei ugratta be a rabbit a menekülési akcióba.

A lap egyébként jelenti, hogy Ketchum leleplezése nyomán a szovjet vizsgálatot indított a külügyi népbiztosság két tagja ellen, akik közül az egyik sajtóosztály hivatalnok, a másik alattasabb alkalmazott. Azzal vádolják őket, hogy Ketchum cikkeihez ők szövegezték az adatokat.

Antiszemita kilengések a bécsi egyetemeken

Bécs, február 4. A bécsi egyetemeken az elmúlt héten kezdődtek meg a diák-kamarai választások, amivel kapcsolatban antiszemita kilengésekre került sor. A Ringstrasse kétféle lámpavásárlási szociáldemokrata diákok plakátok elhelyeztek el, amelyben felszólították a diákokat, hogy kire adják le szavazatukat. A nemzeti szocialista diákok megkísérelték, hogy a szociáldemokrata plakát írását olvashatatlanul tegyék. Enyvesfákat dobáltak azokra, amely azonban nem a falragaszt érte, hanem a járókelőket. A szociáldemokrata diákok ezenkívül röpiratokat osztogattak és az egyik ilyen fiatal embert a nemzeti szocialisták elverték.

A verekedőket a rendőrségnek kellett szétválasztania. A nemzeti szocialista diákok ezután sorra járták az előadótermet, föltépték azok ajtóit és beordították a terebe: „Zsidók kifelé! Ezután az ajtó nagy zajjal megbesapattak. E tüntetések következtében az egyetemi könyvtárát délelőtt 6 órakor bezárták. Az egyetem előtt a rendőrség több tüntetőt letartóztatott. Föltűnést keltett Ubersberger rektor felhívása, aki „provokálóknak” minősítette a szociáldemokrata diákok plakátját. Délben háromnegyed 1 órakor a kampóskeresztes diákok erőszakos behatoltak a Währingerstrassen levegeli intézetbe, annak berendezését rombolták és a zsidó hallgatókat eldobták. A rendőrök gumibotokkal állították helyre a rendet. A déli órák folyamán a bécsi műegyetemen összeütközésre került a sor. A szociáldemokrata diákok hirdetősi tábláját levélszekréneit a kampóskeresztes diákok letépték a falakról és a műegyetem udvarára cipelték, ahol meggyújtották és elégették azokat. Később a kampóskeresztes diákok elásták a műegyetem kioszkját és azt elégették. A tüz olyan nagy volt, hogy a tüzoltóság is kivonult. A tüzoltóság csak többszöri kísérlet után tudták hatolni a műegyetem udvarára, ahol a tüzet eloltották.

Ady Endre költeményei

külön-külön kötetben — Olcsó kiadás

Uj versek	Menekülő élet
Illés szekeren	Igy is történhetik
Magunk szerelme	Szeretném ha szeretnének
Ki látott engem	Vér és arany

Minden titkok verseiből

Ára kötetenként 68 lej

Kaphatók az UJ KELET Könyvosztályában Cluj-Kolozsvár

Jorga: „N

Az
ké
vé

Madgearu

Bucuresti-Buk
Uj Kelet tudós
tegnap délutáni
pártok számonké
január 29-i vére
rend előtt elsőne
demokrata képv
rámutatott arra,
kások békés gy
hogy professzion
védjék, hogy a
biztosítsák a ma
ország emberei az
sággal támadtak
kért elsősorban
rendőrprefektus
kenysége valóság
a közrendre. Hi
agent provokatőr
azonban nem leh
munkásokba bele

Eredm

Mirescu a tová
arra, hogy a szo
viselők többizben
vasuti munkások
annyszor eredmé
tábornok, a CFR
jelentette rövidde
CFR munkásaira
mázi az áldozat
miniszter azonban
delkezést adott
Raducanu közlek
röviddel ezelőtt cé
a CFR-nél újabb k
nak elbocsátani, a
nagy izgalom ura
más szakmabeli m
betiltotta az utób
viselő a következő
felszólalását:

— Ha nem képj
rendet, ám hagyjá

A min
esküjü

Leon lupista h
szólat fel. Kijele
mány minden roma
mára biztosítja a
jogát. A kormány
az alkotmányra, d
megszétek. Nagy
nek az utóbbi idő
A kormány hasonl
háborítják azokat,
szükségességét h
Cadere belügyi áll
folytatott ankét ig
Mirescu képviselő
parlamentari ankét

Fransovici a lib
csatlakozik ahhoz
kormány rendeljen
kétot a január 29-
ben. Kijelenti, hog
hatóságok nem a
tapintattal, külön
rüni az ilyen esete

Jorga rövid fel
kozik az ellenzéki
a következőket mo
„Az országban n
zel szemben nincs
tély sem.”

A jobb-
rok ellen

Pompiliu Jonites
selő kijelenti, hogy
nyek a kormánypar
megdöbbenést kelte
valóban felháborító
fel a munkásokka
ezért a kormánynak
szigorubbban lépni
ben. Elmondja, hog
nevü rendőrkveszor

Jorga: „Nincs kormány és nincs tekintély...”

Az összes ellenzéki pártok számonkérték a kormánytól a január 29-iki véres munkásösszetűzést

Az ellenzéki pártok képviselői parlamenti ankétot kértek, a kormány azonban a kérést nem teljesítette

Madgearu betérjesztette a szenátusban a bolétatörvényjavaslatot

Bucuresti-Bukarest, február 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara tegnap délutáni ülésén az ellenzéki pártok számonkérték a kormánytól a január 29-i véres eseményeket. Napirend előtt elsőnek Mirescu szociáldemokrata képviselő szólalt fel, aki rámutatott arra, hogy a vasuti munkások békés gyűlést hívtak egybe, hogy professzionális érdekeiket megvédjék, hogy a mindennapi falatot biztosítsák a maguk számára, a rendőrség emberei azonban embertelen vad sággal támadtak rájuk. A történetért elsősorban Marinescu ezredes, rendőrprefektus felelős, akinek tevékenysége valóságos veszedelmet jelent a közrendre. Hivatalos közlemények agent provokátorokra hivatkoznak, ez azonban nem lehet ok arra, hogy a munkásokba belelőjenek.

Eredménytelen intervenciók

Mirescu a továbbiakban rámutatott arra, hogy a szociáldemokrata képviselők többször intervenáltak a vasuti munkások érdekében, de mindannyiszor eredménytelenül. Jonecu tábornok, a CFR vezérigazgatója kijelentette röviddel ezelőtt, hogy a CFR munkásaira nem fogják alkalmazni az áldozati adót, a pénzügyminiszter azonban ezzel ellentétes rendelkezést adott ki. Miután pedig Raducanu közlekedésügyi miniszter röviddel ezelőtt célzást tett arra, hogy a CFR-nél újabb kétezer munkást fognak elbocsátani, a munkásság körében nagy izgalom uralkodik. A kormány más szakmabeli munkások gyűléseit is betiltotta az utóbbi időben. A képviselő a következő szavakkal fejezi be felszólalását:

— Ha nem képesek fenntartani a rendet, ám hagyják el helyüket.

A miniszterek megszegték esküjüket

Leon lupista hasonló értelemben szólalt fel. Kijelenti, hogy az alkotmány minden román állampolgár számára biztosítja a szabad gyülekezés jogát. A kormány tagjai felesküdtek az alkotmányra, de ezt az esküjüket megszegték. Nagyon gyakran beszélnek az utóbbi időben a diktatúráról. A kormány hasonló intézkedéseit felháborítják azokat, akik az erős kéz szükségességét hirdetik. Kétkelkedik a Cadere belügyi államtitkár által lefolytatott ankét igazságság voltában és Mirescu képviselőhöz hasonlóan, ő is parlamenti ankétot kér.

Fransovici a liberális párt nevében csatlakozik ahhoz a kéréshez, hogy a kormány rendeljen el parlamenti ankétot a január 29-i események ügyében. Kijelenti, hogy a kormány és a hatóságok nem jártak el megfelelő tapintattal, különben el lehetne kerülni az ilyen eseteket.

Jorga rövid felszólalásban csatlakozik az ellenzéki pártok kéréséhez s a következőket mondja:

„Az országban nincs anarchia, ezzel szemben nincs kormány és tekintély sem.”

A jobb- és baloldali agitátorok ellen

Pompiliu Jonitescu többségi képviselő kijelenti, hogy a január 29-i események a kormánypárt körében is mély megdöbbenést keltek, a rendőrség valóban felháborító brutalitással lépett fel a munkásokkal szemben. Eppen ezért a kormánynak kötelessége a legszigorúbban fellépni a bűnösökkel szemben. Elmondja, hogy egy Franculescu nevű rendőrvesztor valósággal pres-

tizskérdést csinál abból, hogy a munkásokat elkinozza. Az összetűzés egyik áldozata, Mihai Craciun kijelentette halálos ágyán, hogy rendőrgolyótól sérült meg. Elismeri, hogy a kormány nehéz helyzetben van, mégis meg kellene tennie mindent, hasonló események elkerülésére.

Ezután a képviselő az agent provokátoroknak az összetűzésben való szerepéről beszélt és felhívja a kormányt, hogy a legszigorúbban lépjen fel, egy a jobb, mint a baloldali agitátorokkal szemben. Az antiszemita propagandisták templomokban esketik meg a parasztokat arra, hogy a keresztény liga utmutatásait kövessék s a parasztok respektálják ezt az esküt. Intézkedéseket kér.

Mata sterista kéri a kormányt, hogy járuljon hozzá a parlamenti ankéhez, nem úgy, mint ahogyan a liberális kor-

mányok jártak el hasonló kérdésekkel szemben.

A kormány nevében Armand Calinescu belügyi alminiszter válaszolt a felszólalásokra. A kormány — ugymond — mélyen fájlalja és sajnálja a történeteket, annál is inkább, minthogy az egyik áldozat, Mihai Craciun a kormánypárt egyik lelkes tagja volt. A belügyminisztérium nem tiltotta be és nem is akarta feloszlatni a CFR munkások ülését, amely egyébként elveszítette időszerepét, miután már előzőleg el volt határozva az, hogy az áldozati adót a munkásokra nem alkalmazzák. A munkások közé agent provokátorok vegyültek el, akik tüntetést akartak előidézni...

Jorga: Radautiban lóháton és botokkal felfegyverkezve tüntettek a lelkiismeretlen agitátorok által felbujtatott parasztok. Ott megengedték a tüntetést,

viszont belelőttek ezekben a szerencsétlenekbe, akik egy darab kenyeret követeltek maguknak. Nem ártana, ha a kormány több szigorúsággal járna el a felelőtlen agitátorokkal és több szolidaritással a megfelelő vezető nélküli kis emberekkel szemben.

Calinescu folytatja beszédét és kijelenti, hogy senkinek sem áll jogában kétségbevonni Cadere vizsgálatának objektívitasát.

Raducanu diszkvalifikál

Raducanu közlekedésügyi miniszter ugyancsak hangsúlyozza, hogy a kormány már előzőleg elhatározta, hogy a CFR munkásoknál nem alkalmazzák az áldozati adót. Ezután Mirescu képviselővel polemizált és ingerült hangon a következőket kiáltja a szocialisták felé:

— Ezt az urat, aki azt mondta a munkások gyűlésén, hogy a nemzeti parasztpárti miniszterek ellopják a munkások pénzét és svájci bankokban helyezik el, diszkvalifikálom. Egy ilyen embernek nincs meg az erkölcsi autoritása ahhoz, hogy felszólaljon.

A szociáldemokraták a padokat verik s nagy zajjal tiltakoznak Raducanu kijelentése ellen.

Mirescu és Leon replikáznak ezután. Kijelentik, hogy nincsenek megelégedve a kormány válaszával és ragaszkodnak a parlamenti ankéhez.

A szenátusban Tatarescu jelentett be interpellációt a január 29-i események ügyében, majd Madgearu földművelésügyi miniszter betérjesztette a bolétatörvényjavaslatot.

A Havas jelenti Párizsból:

Eredményesen befejeződtek a kölcsöntárgyalások

Briand ma délelőtt audencián fogadta Popovici Mihályt

Bucuresti-Bukarest, február 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Curenatul a kölcsöntárgyalásokról jó forrásból úgy értesül, hogy a kormány minimális feltételei egy megegyezésre vonatkozólag a következő: Legalább 40 millió dollár, kibocsátási árfolyam minimálisan 82, a kamat nem lehet magasabb 8 százaléknál.

Tegnap este Párizsba utazott Hoi-

sescu mérnök, az utak vezérigazgatója a kölcsöntárgyalásokkal kapcsolatos 600 km.-es utépítési ajánlat ügyében. Két társaság tett ajánlatot a Mastoncég és a svéd Wallberg-ház. Előbbi megegyezés esetén a kölcsön 15, utóbbi annak 20 százalékát nyújtana. A Wallberg-cég egyébként a szeszmonopóliumra is ajánlatot tett évi 2 és félmilliárd lej összegben.

A Havas ügynökség párizsi távirata szerint Popovici pénzügyminiszter tegnap este befejezéshez juttatta a kölcsöntárgyalásokat, amelyek az egész vonalon eredménnyel jártak. Ugyancsak a Havas jelenti, hogy Briand francia külügyminiszter ma délelőtt audencián fogadta Popovici Mihályt.

Popovici a svédeknek, Manoilescu belföldi érdekeltségnek akarja kiadni a szeszkoncessziót

Eddig már három külföldi ajánlat érkezett a szeszkoncesszió bérbevételére

Bucuresti-Bukarest, február 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A szeszmonopólium kérdése az utóbbi időben állandóan napirenden van. A kormány gazdasági bizottságának legutóbbi ülésén foglalkoztak a vonatkozó törvényjavaslatl, amelyet Popovici pénzügyminiszter még Párizsba való elutazása előtt elkészített s amely hír szerint közvetlenül a pénzügyminiszter visszatérése után a parlament elé fog kerülni. Ugyanekkor fognak dönteni a há-

rom ajánlat fölött, amely eddig a kormányhoz a szeszmonopólium koncesszionálására vonatkozólag beérkezett.

Megirtuk, hogy a kormány hír szerint egy ötmilliárd lej meghaladó kölcsönt akar a koncesszió fejében felvenni s ezt a kölcsönt abból a differenciából törleszteni, amely az állam jelenlegi és a monopólium utáni szeszbevételeiből elő fog állani. A Curenatul ezzel szemben úgy értesül, hogy

a kölcsön csak két és félmilliárd lej fog kitenni. A lap egyébként úgy értesül, hogy a kormány gazdasági miniszterei nincsenek egy véleményen a szeszmonopólium kérdésében. Míg Popovici pénzügyminiszter a svéd Wallberg-csoporttal tárgyal a koncesszióra vonatkozólag, Manoilescu iparügyi miniszter azon a véleményen van, hogy a koncessziót belföldi érdekeltségnek kell kiadni.

Halálraítélték Stolpet, a berlini Ulbrich óras gyilkosát

Kischen Neumannt, 8 évi, büntársukat, Wenningert pedig 5 évi fegyházra ítélte a törvényszék. Óriási tömeg jelenlétében hirdették ki az ítéletet

Berlin, február 4. A berlini törvényszék előtt napokon át tárgyalták Kischen Neumannt és vőlegényének, Stolpenak bűnperét, akik egy éjszakán meggyilkolták Ulbrich órást. A bűnper iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg. A 16 éves Kischen Neumann, aki fiatal kora ellenére viharos multra tekint vissza, vőlegényével, a szintén fiatalkorú Stolpeval követte borzalmas tettét. A dráma halott hősről: Ulbrich órásról kiderült, hogy egyike volt Berlin egyik legveszedelemesebb szatirjainak, akinek több, mint száz fiatalkorú nővel volt viszonya. Az óras lakásán több, mint száz női aktról készült fényképet találtak, amelyek hüen mutattak rá az óras be-

teges hajlamaira. Kischen Neumann is ennek az órasnak hatása alá került és Stolpe, aki a lány szeretője volt, egy éjszakán Neumann Kischen biztatására, megfojtotta Ulbricht.

A gyilkosságban részes volt még Wenninger, Stolpe jóbarátja is, aki Stolpeval és Neumannal együtt szerepelt a vádlottak padján. Az állandóan óriási közönség jelenlétében lezajlott tárgyaláson Stolpe nyugodtan ismerte be tettét, de Neumann Kischen állhatatosan tagadta, hogy ő bujtatta volna fel a tett elkövetésére szeretőjét. Neumann Kischen, aki tizenhat éves és más állapotban van, az egész tárgyalás menete alatt fölületes cinizmussal viselkedik és

mindent vőlegényére próbál áthárítani. Stolpe viszont Kischen Neumannt azzal vádolja, hogy démoni erejével kényszerítette a gyilkosság elkövetésére.

Több, mint egy hétig tartó tárgyalás után a berlini törvényszék kihirdette az ítéletét a perben. Az ítélet mindenütt óriási feltűnést keltett. A törvényszék gyilkosság büntetésében bűnösnek mondotta ki Stolpet és kötéltálati halálra ítélte. Neumann Kischen, mint felbujtót 8 évi, büntársukat, Wenningert pedig 5 évi fegyházra ítélték.

A vádlottak fellebbezéssel éltek a súlyos ítélet ellen, melyet a berlini közönség a legkülönbözőbb álláspontok szerint kommentál.

A világmárka megóvja Önt a nemzeti betegségektől.

mint a kutyákkal, ugyancsak 3-4 hét mulva hallják, hogy vasútba fogják őket hur-

szövetsége az agent... t tiltott valutaüzlet... ásu kémkedésig min... beugratja áldozatait... szállodájában egy kül... első titkára egyke... stágyiretre rábeszél... rán megtudta felölle... GPU zsoldjában áll...

rabbit az agent provo... ték, hogy hiveit szök... határon. A szökevé... en egy házban kellett... ol állítólag 3000 rubel... en megkapják utlevél... első csoporttól a rabb... rsóból keltezett hálál... pott, amelynek hatás... rtozat küldött Minszk... ga is rászánta magá... a titokzatos házb... PU emberei, kik hiva... nem Varsóba, hanem... kes hangu leveleket... s az ő zsidó ügynökö... bit a menekülési ak...

nt jelenti, hogy Ke... nyomán a szovjet vi... külügyi népbiztossá... kik közül az egyik... alnoka, a másik alan... ott. Azzal vádolják... am cikkeihez ők szo... t.

Itakilengé bécsi egye

A bécsi egyetem... ződtek meg a diák... sok, amivel képeso... kilengésekre került... se két lámpavasán... diákok plakátok... lyben felszólítják... re adják le szavaz... i szocialista diák... hogy a szociáldemo... sát olvashatatlann... azekat dobtak r... em a falragaszt ér... ket. A szociáldemo... kívül röpiratokat... egyik ilyen fiatal... szocialisták elvert... rendőrségnek kelle... nemzeti szocialis... ra jártak az előad... k azok ajtóit és b... be: „Zsidók kifelé... nagy zajjal meg... etések következtébe... vtárat délelőtt... Az egyetem előtt... íntetót letartóztat... Ubersberger rekt... rovokálónak“ min... mokrata diákok pl... romnegyed 1 órak... es diákok erőszak... ringerstrassen len... nnak berendezését... s idő hallgatókat... örök gumibotokk... rendet. A déli ór... si műgyetemen... tult a sor. A szoci... hirdetési tábláját... a kámpós kereszt... a falakról és a m... cipelték, ahol m... és elégették azok... keresztos diákok... kioszkját és azt... van nagy volt, ho... vonult. A fölöz... rlet után tudtak... em udvarára, ah...

Hubermann Bronislaw hitet tett a cionizmus mellett

A nagy művészt Palesztina egész lakossága melegen ünnepelte

Haifa, február 4. Palesztinának hatalmas zenei szenzációja van: Bronislaw Hubermann, a világhírű hegedűművész, aki két évvel ezelőtt már játszott a Szentföldön, ismét eljött tizenhétéves fia kíséretében a zsidók országába, ahol hatalmas ovációkban részesítették.

Palesztina zenei élete — mint ismeretes — a legmodernebb az egész közel keleten. A zsidó nép és műzene kiváló művelője Ivel Engel, a Dybbuk megzenésítője évek óta működik itt és innen szereztek világhírnevet: Rosonsky, Bloch, Achron, Krein, Weprik, Milhaud és mások, a modern zene úttörői. Az európai zenészek nagyjai számot vetettek ezzel a körülménnyel és Jascha Haifetz, Mischa Elmann, Vasa Prihoda és mások már évek előtt ellátogattak Palesztinába.

Bronislaw Hubermann, aki egy orosz zsidó ügyvéd fia és veje esepeli Weisz Manfrédnak, első palesztinai szereplése után megígérte, hogy minden nagyobb külföldi turnéja alkalmából sorát éjti, hogy eljőjön Palesztinába. Első szereplésekor is nagy lelkesedéssel fogadták, de ez a mostani fölülmultra a régebbi fogadtatást. Minden rendű és rangú zsidók, bucharaiak, jemeniták, kaukázusi zsidók, perzsiai szefardok, chalucok, angol tisztviselők, német telepesek jöttek a koncertre. Az arabok távollétükkel tüntettek. A siker óriási volt. Egyes zeneszámok után állva tapsoltak és percekig ünnepelték a művészt. Hubermann aztán meglátogatta dr. Wolfgang von Weisl író és elragadtatással beszélt a jeruzsálemi publikumról. „Soha még így nem voltam meghatva emberektől, mint ettől a közönségtől!” — mondotta.

A következő napon Hubermann Haifában vendégszerepelt. Ez a szereplése is valóságos művészi diadal volt. Haifa zsidó társadalma a művész tiszteletére bankettet adott, amelyen Bronislaw Hubermann zsidó hitéről és idealjairól tett vallomást. Nyilatkozata annál meglepőbb volt, mert általában azt hitték, hogy nem szimpatizál a palesztinai zsidó törekvésekkel.

— Vannak dolgok — mondotta a művész — amiket nem lehet a logika szabályaival magyarázni. Vannak dolgok, amikor csak a szív tudna magyarázatot adni. Ez az én esetem is Palesztinával. Miért jöttem másodszer is ebbe az országba? Azt hiszem, olyan érzés hozott ide, ami minden zsidó szíve mélyén rejlik. Van-e zsidó, kérdem, az egész világon, aki valamilyen módon ne akarna résztvenni abban a lendületes munkában, ami most Palesztinában folyik? De fontosnak tartom, hogy Európa és Palesztina tartson erős kulturális kapcsolatot egymással. Tragikus dolog lenne ha a zsidó nép leszakadna az európai kultúrából, amelynek felépítésében a zsidók nagy részt vettek! Én magam is főleg emiatt vagyok büszke zsidóságomra.

„Ha eddig nem voltam aktív cionista, úgy ez nem azért történt, mintha nem volnék jó zsidó, hanem mert az volt a hitem, hogy egvedül Európa alkalmas a zsidó géniusz kifejlődésére. Ez a hitem azonban megdőlt abban az órában, amikor saját szemmel láttam, hogy Palesztinában milyen áldo-

zatokat hoznak a zsidó kultúra érdekében. A zsidó nép számarányán túl vett részt Európa kulturájának felépítésében és fejlesztésében. A zsidók a kultúra különböző területein nagyot alkottak és úgy vélekedtem, hogy ezeket az alkotásokat nem fogjuk tudni

megmenteni Palesztina számára. Itt van mindjárt a kulturának az a területe, amelyen én dolgozom: a zene! Örömmel konstátálom, hogy Palesztinában friss zenei élet lüktet, teljesen európai és mégis zsidó. Akik ezen a téren dolgoznak, azokra nem csak mi zsidók lehetünk büszkék, hanem az európai zenevilág is.

Hubermann a banketten összehozta Palesztina legnevesebb zsidó tudósait, akik előtt bucsuzáskor kijelentette, hogy szíve mindig is Palesztináért dobogott.

Második olvasásban is elfogadta az angol alsóház a választójogi reformjavaslatot

Pesszimiztikusan ítélik meg a lancashirei textilipari kizárás következményeit

London, február 4. Az alsóházban a választói novella második olvasásánál Macdonald miniszterelnök tiltakozott azon vád ellen, hogy a javaslat politikai alku tárgyát képezte. Maxton független munkáspárti vezér azt hangoztatta, hogy nincsen ugyan elragadtatva a javaslattól, de azt meg fogja szavazni s majd csak a bizottságban fog ajánlani módosításokat.

A többség ezután második olvasás-

ban is elfogadta a javaslatot.

London, február 4. Gazdasági körökben pesszimiztikusan ítélik meg a lancashirei textilipari kizárás után beállott helyzetet. A negyedmillió munkást és alkalmazottat érintő kizárás immár három hete tart. Azt hiszik, hogy a munkakonfliktus végén számos üzem nem lesz abban a helyzetben, hogy a munkát újra felvétesse.

Nyomában vannak a titokzatos idegenek, aki a bécsi gyorsvonatot ki akarta siklítani

Előkerült a vörös teherautó, mely a vastraverzeket szállította a helyszínre

Az Uj Keletben pár nappal ezelőtt megírtuk, hogy nem messze Bécsből, Rekawinkel mellett merényletet készítettek elő a nemzetközi gyorsvonat ellen, amely a bécsi nyugati pályaudvarról indult el. Ismeretlen banditák vastraverzeket helyeztek el a sínre, hogy a vonatot kisklassák. Csak véletlen szerencse és a mozdonyvezető lélekjelenléte akadályozta meg, hogy a katasztrófa nem következett be. A rendőrség megindította a nyomozást a titokzatos banditák után és egyelőre csak annyit tudtak megállapítani, hogy a merénylet színhelyének közelében vörös teherautót láttak, amelynek kétségkívül köze van a merénylethez.

A bécsi rendőrség nyomozó munkája

a tegnapi nap folyamán jelentős lépésekkel haladt előre és meg van a remény arra, hogy a banditák rövidesen kézre kerülnek.

Természetesen a rendőrség először arra fektette a főszlyt, hogy a titokzatos teherautót, illetőleg annak vezetőjét kézrekerítse.

Ebben a munkában nagy segítségére volt a nyomozó hatóságoknak a közönség, amelynek köréből számos értékes jelentés érkezett, hogy ezen a nyomon elindulva ma már pontosan ismerik a teherautó utasának személyleírását.

Megállapították azt is, hogy a teherautó súlyos csomagokkal felrakodva indult el a szerencsétlenség színhelyére.

Nem szenved kétséget az, hogy az autó a kiskiklatáshoz szükséges szerszámokat szállította.

Tegnap azután előkerítették a teherautó tulajdonosát és vezetőjét, Kinzer Bálint tulajdonost, aki autóján a titokzatos utast és a súlyos csomagokat a tett színhelyére szállította. Kinzer előadta, hogy pénteken délelőtt, amikor autójával a bécsi nyugati pályaudvar előtt állt, egy 40 év körüli ember lépett hozzá azzal a kérdéssel, hajlandó-e öt délután Neulengbachba szállítani.

A titokzatos férfi burgerlandi dialektusban beszélt és azt a benyomást tette rá, hogy egy kereskedő.

Miután a fuvardíjban megegyeztek, délután negyedhatkor megjelent az idegen egy személyautón, amelyből hat csomagot emelt ki, azt átrakta a teherkocsira. Először egy vaskereskedéshez utaztak, ahol az idegen egy újabb csomagot hozott ki az üzletből. Ebben a csomagban az a sındarab volt, amelyet később a tett színhelyén megtaláltak. Aztán a Mariahilferstrassen megálltak egy vendéglő előtt, ott mindketten megittak egy pohár bort, majd folytatták utjukat Neulengbach felé.

Utközben a rejtélyes utas kezében tartott egy nagy barna dobozt és egy szót sem válaszolt a hozzá intézett kérdésekre.

Viselkedése oly gyanús volt, hogy amikor utközben megálltak, Kinzer követelte, hogy még a célhozérés előtt fizesse ki a kialakított 42 silinget.

A kis incidens után tovább folytatták utjukat Rekawinkelbe és amikor Anzbachoz érkeztek, az ismeretlen ember megállította az autót. A titokzatos utas azt követelte az autó vezetőjétől, hogy kocsijával álljon meg közvetlenül a sín mellett. Minthogy az út meredek volt, Kinzer ezt a kérést nem teljesítette erre a csomagokat kirakták a földre, az utas elhagyta az autót, amely azután visszatért Bécsbe.

Távozás előtt még egyszer visszanézett és akkor látta, hogy az utas ott áll a kirakott csomagok mellett, kezében egy villanylámpával, amellyel titokzatos jeleket ad, valószínűleg tettestársainak. Az autó tulajdonosa pontos személyleírást adott az utasról.

Eszerint negyven év körüli, 172—175 centiméter magas, karsu, borotvált arcú ember, arca ovális és felső ajkán egy kis fekete angolapasz volt.

Ruházata barna rövid prémgalléros kabátból, világos nadrágból állott, fején sötét szövetből készült sapka volt. A meglehetősen pontos személyi adatok ellenére, a rendőrség eddig nem tudta kézrekeríteni a titokzatos idegent.

Vasárnap és hétfőn egész nap átkutatták a szerencsétlenség színhelyét és környékét, de jelentősebb nyomra nem akadtak. A rendőrség most azt a soffírt keresi, akinek autóján pénteken délelőtt az idegen a nyugati pályaudvarhoz hajtott, eddig azonban nem akadtak nyomára.

A tett színhelyén három párhuzamos csavart találtak, amelyekre vonatkozólag megállapították, hogy a csavarok egy schütteli gyárban készültek. A rendőrség erőlyesen folytatja a nyomozást.

A kolozsvári zsidó diákság táncszal egybekötött teastélye. Még élénk emlékezetében él Kolozsvár ifjúságának a zsidó diákság legutóbbi teastélyének páratlan sikere. A diákok általános közóhajnak tesznek eleget, amikor megismétlik ezt a rendezvényt. A legközelebbi teastélyt folyó hó 8-án, vasárnap este 8 órai kezdettel rendezi meg a kolozsvári zsidó egyetemi ifjúság a Diákmenza helyiségeiben (Str. Dorobantilor 11.). A rendezőség kitünő zenéről és kedves meglepetésekről gondoskodott.

— A tengerbe zuhant egy 12 személyes angol katonai repülőgép. Londonból jelentik: A Plymouth nevű angol katonai repülőgép ma légi gyakorlat közben a La Manche csatornába zuhant. A hatalmas, legújabb gyártmányú gépen tizenkét katona ült, akik közül 8 a tengerbe veszett. A segítségre siető repülősztagoknak mégis sikerült a szerencsétlenség áldozatai közül három tisztet és egy altisztet kimenteniök. A borzalmas repülőszerencsétlenség Angliában általános megdöbbenést keltett.

A pénzügyi elérjék a t

Ciuj-Kolozsvár,

let tudósítójától). mult évben is szótörténtek. Az edderék kereskedőke egész vonalon a behajtások könyrohamosan súlyosokainak. Az állam adót, a hierarchia Kolozsváron taláronnál jobban működ. Az adóbehajtás szlegalsó népréteg nagy iparvállalat annak ellenére, hogyüggygazgatóság él személyében a hílegkiválóbb repreévtizedes közeleti ritkaságszámabemaltják a pénzügyi Dr. Tartia Bertala het állapítani, hogygez, a redukált tisbalja végrehajtani goru rendeleteit.

A kolozsvári pénmult évi tevékenység meg kell állapítani behajtások olyan tek, amelyekre még ságion sem számító vételek messze fel év bevételeit, am 1929-ben a gazdas ennyire kihangsúly kal könnyebben tá az inkasszó is sokk mint 1930-ban. A fokozottabb ad nyzték ezt, ami pénzügyi apparátus lozsvári piacnak is, tott volta ellenére i teni tudta az állami segeit. Az a hiányos hozzávetőlegesen 1 tás, mely magánfor zé került, azt bizonyári pénzügyi igé évben egy félmillió többlet, mint 1929-k rint 1929-ben az áll 1 milliárd 50 millió nesadókból, míg az és a vármegyei bev re rugtak. Ezzel sze nesadókból 1 milli folt be, míg az aut delmei 440 millióra bevételek végösszeg 700 millió lej volt, kasszó 2 milliárd dett. A befolyt oss következőképpen os

1930-ban

1929	millió lej
Január	155
Február	135
Március	140
Április	130
Május	125
Junius	115
Julius	130
Augusztus	140
Szeptember	160
Október	170
November	160
December	200

Végeredményben ügyigazgatóságához fió lejjel folyt be tben. Ez az óriási telenül jó bizonyítv lozsvári pénzügyi nisztérium előtt, hiszszegek az állam kö részét teszik ki. A 300 millió leiből a 2 milliárd 160 millió tisztviselői karnak. Másrészt azonban s a horribilis számt óriási terhek nyomó ságának vállait, me szigora ellen véde

OVÁS

A közismert és közkedvelt friss halból füstölt

óriás bücklingjeinket

silány minőségű, sósheringből készült, ugynevezett „BÜCKLINGEK” utanozzák. Csak a friss halból füstölt Bücklingek vitamin tartalmuk és táplálék, kérjük tehát saját érdekében mindennemű

utánzatot erélyesen visszautasítani !!!

Sziveskedjék a „KALLA” márkára ügyelni!

„KALLA” Schultz Arnold & Társa R.-S.

Halkonzervgyár Timişoara

A pénzügyminisztérium ragaszkodik ahhoz, hogy az ideai adókiivetések elérjék a tavalyi mértékét

Félmilliárd lejjel emelkedtek a múlt évben a kolozsvári adóprés jövedelmei

Az adóprés még az eddigi éveknél is jobban működött Kolozsváron. Az ország költségvetésének 16-od részét inkasszálják Kolozs megyében

Cluj-Kolozsvár, február 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az adófronton az elmúlt évben is szörnyű összeroppanások történtek. Az egymást erő arverések derék kereskedőket tettek tönkre és az egész vonalon a horribilis adók és adóbehajtások könyörtelensége egyike a rohamosan súlyosbodo gazdasági válság okainak. Az állam gépezete szedi az adót, a hierarchia teljes apparátusával. Kolozsváron talán minden erdélyi városnál jobban működik ez az apparátus. Az adóbehajtás szigorja megnyilvánul a legelső néprétegtől kezdve egészen a nagy iparvállalatokig. És így van ez annak ellenére, hogy a kolozsvári pénzügyigazgatóság élén dr. Tartia Bertalan személyében a hivatalnok kar egyik legkiválóbb reprezentánsa áll, akinek évtizedes közéleti multja és manapság ritkaságszámbamenő korrektsége garanciák a pénzügyi apparátus működését. Dr. Tartia Bertalanról valóban meg lehet állapítani, hogy gígászi munkát végez, a redukált tisztviselői karral próbálja végrehajtani a minisztérium szigorú rendeleteit.

Meglepő eredmények

A kolozsvári pénzügyigazgatóságnak mult évi tevékenységéből mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy a szigorú adóbehajtások olyan eredményekre vezettek, amelyekre még a pénzügyigazgatóságon sem számítottak. Az 1930-as bevételek messze felülmúlják az 1929-es év bevételeit, annál feltűnőbb, mert 1929-ben a gazdasági krízis nem volt ennyire kihangsúlyozott, a termelés sok kal könnyebben talált kihelyezésre és az inkasszó is sokkal könnyebben ment, mint 1930-ban. A felemelt adók mellett a fokozottabb adóbehajtások eredményezték ezt, ami kétségtelen sikere a pénzügyi apparátusnak, de sikere a kolozsvári piacnak is, mely agyonnyomott volt ellenére is tökéletesen teljesíteni tudta az állammal szembeni köteleseit. Az a hiányos és a számokat csak hozzávetőlegesen megállapító kimutatás, mely magánforrásból a kezeink közé került, azt bizonyítja, hogy a kolozsvári pénzügyi igazgatóság az elmúlt évben egy félmilliárd lejjel inkasszálta többet, mint 1929-ben. Az adatok szerint 1929-ben az állami adóhivatalokhoz 1 milliárd 50 millió lejt fizettek be egye nesadókból, míg az autonóm intézetek és a vármegyei bevételek 650 millió lejre rúgtak. Ezzel szemben 1930-ban egye nesadókból 1 milliárd 860 millió lejt folyt be, míg az autonóm intézetek jövedelmei 440 millióra csökkentek. Az összes bevételek végösszege 1929-ben 1 milliárd 700 millió lejt volt, míg 1930-ban az inkasszó 2 milliárd 300 millióra emelkedett. A befolyt összegek havonként a következőképpen oszlanak meg:

1930-ban állandó emelkedés

	1929	millió lej	1930	millió lej
Január	155		160	
Február	135		145	
Március	140		145	
Április	130		135	
Május	125		135	
Junius	115		125	
Julius	130		135	
Augusztus	140		145	
Szeptember	160		170	
Október	170		175	
November	160		170	
December	200		200	

Végeredményben a kolozsvári pénzügyigazgatósághoz 1930-ban ötszázmillió lejjel folyt be több adó, mint 1929-ben. Ez az óriási teljesítmény kétség-telenül jó bizonyítványt állít ki a kolozsvári pénzügyigazgatóságról a minisztérium előtt, hisz az inkasszáltság 16-od részét teszik ki. A befolyt kétmilliárd 300 millió lejből a pénzügyigazgatóság 2 milliárd 160 millió lejt fizetett ki a tisztviselői karnak, szubvenciókért etc. Másrészt azonban szomorú fényt vet ez a horribilis szám arra, hogy milyen óriási terhek nyomják az ország polgárságának vállait, mely az adóbehajtások szigorú ellen védekezni nem tud és a

lehetetlen viszonyok ellenére is fizetni kénytelen. Az állam a legkönyörteleb- nebb hitelező, mely minden magánfélnél nehezebben ad prolongációt. A politika büne ez, amit már egy évtizede folytatnak az ország kormányai és amivel szemben hiába hadakoznak az agyonnyomott adófizetők.

A Bukarestből érkező értesülések világosan mutatják, hogy a pénzügy-

minisztérium az ideai adókiivetéseknél mindenképpen el akarja érni a tavalyi mértékét. A pénzügyminisztériumban ma délelőtt Teianu államtitkár elnökletével értekezlet volt, amelyen a pénzügyi inspektorok vettek részt. Teianu ismertette az inspektorok előtt a február 10-én kezdődő adókiivetések módját. Kimutatta a múlt évben be-

folyt adójövedelmeket és kijelentette, hogy a pénzügyi hatóságoknak minden erejükkel azon kell lenniük, hogy az adók lehetőleg pontosan befolyjanak. Az ideai adókiivetésekre vonatkozólag Teianu ismertette azokat a rendeleteket, amelyeket a pénzügyminiszter foganatosítani akar. Az adókiivetések során lehetőleg el kell érni a tavalyi eredményeket. Ha például valaki tavaly 100 ezer lejt adót fizetett, az idén is ugyanebben az összegben kell megállapítani az adóját, még akkor is, ha a kivetett adóból csak 50 ezer lejt fizetett volna be.

Az adóamnesztiával kapcsolatosan Teianu kijelentette, hogy a legnagyobb energiával kell azon lenniük a pénzügyi közegeknek, hogy mindenki bevallja az adóját, mert ebben az amnesztiában részesülnek azok, akik a múlt évben nem vallották be jövedelmeiket.

Bukarestben a CFR igazgatósági tanácsát okolják a véres tüntetések kirobbanásáért

Az igazgatótanácsnak tájékozva kellett volna lennie a munkásság elégtelenségéről. Cădere államtitkár személyesen folytatja a kihallgatásokat

Bucuresti-Bukarest, február 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A CFR munkásainak vérbefojtott tüntetése ügyében Cădere államtitkár tovább folytatja a kihallgatásokat. Az államtitkár ismét kihallgatta Marinescu fővárosi rendőrfőkapitányt és Maximade kerületi rendőrkvesztort. A kihallgatáson Marinescu kijelentette, hogy a sortűzet a tüntetők provokálták. A tüntetők közé valószínűleg agent provokatorok kerültek, akik előidéztek a szerencsétlenséget.

Az államtitkár egyébként néhány vasutat is kihallgatott, akik olyan vallomást tettek, miszerint csak békés tüntetés volt szándékuk rendezni és nem akarták a karhatalmat provokálni. A kormány egyébként erősen felkészül a tüntetések parlamenti esatájára. Az interpellációkra Calinescu belügyi alminiszter fog válaszolni, aki a betegen fekvő Mihalache belügyminisztert helyettesíti.

Egyébként a tüntetésekkel kapcsolatban egyes körökben a CFR igaz-

gatótanácsának felelősségét hangsúlyozzák. Az igazgatótanácsnak tudomással kellett volna bírnia a készülő tüntetésről, amelyet megakadályozhattak volna. Az igazgatótanács nem informálta magát kellőképpen arról, hogy a munkásság hangulata megengedi-e az ilyen veszélyes nagygyűléseket. A CFR felső hatóságainak az erre a célra alkalmazott közegei útján tájékozva kellett volna lennie a munkásság tulfeszített elégedettségéről.

Minden képzeletet felülmúl a pusztulás képe a földrengés-sújtotta ujjeländi területeken

Sokan elevenen égtek meg a földrengés által felgyújtott omladékokban. Napier, Hastings és Wairoa felett a lángtengert sűrű füst vártotta fel

Napierben éhes hajléktalanok ezrei lézengenek

London, február 4. Hajókról Sidneybe továbbított rádiogramok szerint az ujjeländi katasztrófális földrengésnek két ezer áldozata van. Ezek közül 800 a halottak száma. Hastingsban az első földlökésekre emelest épületek olyan gyorsan dőltek romba, hogy az embereknek nem volt idejük a menekülésre. Összeomlott a közkörház is s az omladékok maguk alá temették a betegeket, ápolókat. A város kereskedő-negyede a földrengés nyomán támadt tűzvészben porrá égett.

Napierben a masszív közkönyvtár, mint kártyavár omlott össze s az omladékok a könyvtár olvasóit agyonnyomták.

A Nawkes-Bai vize állandó erős hullámzás mellett 50 lábnyira visszavonult a parttól, az északi tengerrészen a víz szintje évtizedek óta nem tapasztalt ma gasságig emelkedett. A földrengés sújtotta vidéket 14 órával a első hatalmas földlökések után újabb földlökések érték. Egyik heves rengés centruma ezuttal Wairoa város volt, amelyet a katasztrófális erejű földmozgás sem kímélt meg teljesen. A városban most már alig van ép ház s a romok között sok a halott. A pusztulás képe az elpusztított területen minden képzeletet felülmúl. Az ujjeländi angol főkörmányzó Londonba küldött távirata szerint a veszteségek nagyok, de nem érik el a magánjelentésekben szereplő számokat.

London, február 4. A Press Association távirata szerint az ujjeländi Napier, Hastings és Wairoa felett a lángtengert sűrű füst váltotta fel, amely a már hamvadni kezdő zsarátnokok közül gomolyog elő. Sokan elevenen égtek meg az omladékok között s még esontjaik is megszenesedtek a tűzvész irtózatosságában. Napier előkelő negyedének villái az első földlökésekre összeomlottak s építőanyaguk nagyrésze számos

áldozat holttestével együtt az öböl vizébe omlott alá.

Egy laptudósító, aki hajón érkezett a pusztulás helyére s gyalog jár be egy nap alatt negyven kilométert,

leírhatatlannak jelzi Napier és Hastings között a pusztulást. Napierben éhes hajléktalanok ezrei lézengenek, az omladékoktól szabadon hagyott kis térségen

és a jövőbe vetett hit nélkül várják a hatósági élelmezést, de e pillanatban a szállító hajók megérkezésig maga a hatóság sem rendelkezik a szűkölködők részére kiadható élelmiszerekkel. A versenypálya nagy tribünjét ideiglenes kórház céljaira rendezték be s itt több mint ezer sebesültet részesítettek első segélyben, sőt csaknem négyszáz súlyos sebesültet helyiség hiányában itt is kezelnek.

Újra évenként fogják megtartani a kisebbségi tanerők nyelv-vizsgáit

Az általános elégtelenség hatása alatt Costachescu visszavonta sérelmes intézkedését

Bucuresti-Bukarest, február 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A közoktatásügyi minisztérium ma a kisebbségi iskolákat közelről érdeklő kérdésben adott ki rendeletet. Tudvalevő, hogy azokat a kisebbségi tanerőket, akik az évenként megismétlődő román nyelv-vizsgákon nem kapnak kielégítő osztályzatokat, felfüggesztik állásukból. A közoktatásügyi minisztérium legutóbb elrendelte, hogy ezeket a nyelv-vizsgákat csak három évenként tartják meg. Ez az intézkedés a kisebbségi tanerők között érthető elkeseredést keltett, mert eszerint, ha egy tanerőt eredménytelen vizsgálja után felfüggesztettek, az csak három év múlva remélhet, hogy egy újabb sikerült vizsga után visszahelyezhessék jogaiba.

A közoktatásügyi minisztérium a

minden oldalról megnyitkozó elégedetlenség hatására visszavonta ezt a rendeletet és újra visszaállította azt a rendszert, amely szerint a kisebbségi tanerők évenként tesznek nyelv-vizsgákat éspedig minden év márciusában. A minisztérium kellő időben nyilvánosságra fogja hozni a vizsgák terminusát és azoknak feltételeit.

A legolcsóbb beszerzési forrás az összes

petroleumtermékek részére

Autó-benzin, petróleum, motorin, olajok, autógumik, alkatrészek az

AURORA PETROLIFERA

Cluj, Calea Regele Ferdinand 62

Telefón 855

get az, hogy az autó-
fikséges szerszámokat
előkerítették a teher-
és vezetőjét, Kinzer
aki autóján a titok-
súlyos csomagokat a
állította. Kinzer elő-
n délelőtt, amikor au-
gati pályaudvar előtt
áli ember lépett hoz-
el, hajlandó-e őt dél-
ba szállítani.

fi burgerlandi dia-
lt és azt a benyo-
gy egy kereskedő.

ijban megegyeztek
kor megjelent az ide-
tón, amelyből hat
azt atrakta a teher-
gy vaskereskedéshez
egen egy újabb esz-
üzletből. Ebben a
darab volt, amelyet
nyel megállítottak.
lferstrassen megáll-
lított, ott mindketten
bort, majd folytat-
gbach felé.

yes utas kezében tar-
a dobozt és egy szót
zza intézett kérdé-

nyanus volt, hogy
megálltak, Kinzer
nég a celhozérés
kiakudott 42 sil-
get.

n tovább folytatták
lbe és amikor Anz-
is ismeretlen ember
ót. A titokzatos utas
tő vezetőjétől, hogy
eg közvetlenül a si-
gy az ut meredek
rest nem teljesítette
irakták a földre, az
utót, amely azután

g egyszer visszane-
hogy az utas ott áll
k mellett, kezében
l, amellyel titokza-
zinulig tettestársai-
nosa pontos személy-
sról.

év körüli, 172-
agas, karesu, bo-
er, arca ovális és
is fekete angolta-
volt.

id prémgalléros ka-
ragból állott, fején
zült sapka volt. A
személyi adatok el-
ddig nem tudta kéz-
s az idegent.

on egész nap átku-
enség színhelyét és
ősebb nyomra nem
g most azt a soffört
n pnteken délelőtt
pályaudvarhoz haj-
nem akadtak nyo-

három párhuzamos
helyekre vonatkozó-
hogy a csavarok
ban készültek. A
folytatja a nyo-

diákság táncsal

re. Még élénk emlé-
vár ifjuságának a
bbi teaestélyének
akok általános köz-
get, amikor megie-
énynt. A legköze-
hó 8-án, vasárnap
rendezi meg a kom-
ni ifjuság a Diák-
(Str. Dorobantilor
lünö zenéről és ked-
gondoskodott.

ant egy 12 szemé-
repülőgépp. London-
outh nevű angol
na légi gyakorlat
esatornába zuhant
b gyártmányu gé-
ült, akik közül 8 a
segítségére siető re-
is sikerült a sze-
i közül három tiszt-
menteniök. A bor-
sétlenség Angliá-
benést keltett.

HIREK

As Uj Kelet az egyetemese erdeiyi es biansagi asidossag napilapja
 Nyszerkeszto: Dr. Marton Ernő
 Felelos szerkeszto: Jambor Ferenc
 Bakaresti szerkesztoseg:
 Hatasagi Erő, Hotel Imperial
 Olkkeluk utannyomasat csak a forras megjelölésével engedjuk meg

Borult idójárás várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognóza szerint jobbára borult, espadékra hajlamos időjárás várható, valószínűleg lassu hőmérsékletsülledésel. A hőmérséklet Budapesten ma délből 0 fok Celsius.

Huszonnégy óras általános sztrájk Havannában. Londonból jelentik: A Daily Herald havannai távirata szerint 24 óras általános sztrájkot proklamáltak Havannában a jelenlegi politikai rezsim elleni tiltakozásul.

Kivégezték a pécsi rablógyilkos esendőrörmestert. Budapestről jelentik: Ambrus István rablógyilkos, volt esendőrörmester ma reggel Pécsen az ügyész ségi fogház udvarán kivégezték. A halálraítelt utolsó éjszakáját a siralomházban öccsei társaságában töltötte. Éjjelkor elaludt s csak reggel hat órakor ébredt fel. Kivégzéshez esendőrörmester kísérte a halálraíteltet, aki nagy nyugalommal fogadta a jogerős halálos ítélet kihirdetését s azt a közlést, hogy kegyelmi kérvényét elutasították. A hadbíróügyes ezután átadta az ítéletvégrehajtónak, aki pár perc alatt végezt vele. A rablógyilkos esendőrölttestét a katonai hatóságok temették el.

Minden áldott állapotban levő anya a vitaminokban gazdag, táperőkben dus Ovomaltine-t használja reggelire, uszonára.

Kémkedés a Ruhr-vidéken. Lipésből jelentik: A lipésai államügyészség rendelkezésre tartottatták az oberhauseni vasuti műhelyek egy tisztviselőjét, akit azzal vádolnak, hogy a Ruhr-vidéken vasuti kémkedést követett el Franciaország és Belgium számára. A vád szerint az illető tisztviselő a birodalmi vasutizgatóság több hivatalnokát rábeszélte, hogy vasuti tervrajzokat és technikai terveket szolgálatossanak ki megfelelő díjazás ellenében, amiket ezután ő az említett államoknak továbbított.

A boldogtalan házasság sietteti a megöregedést. Londonból jelentik: Dr. Hollander, a híres angol biológus egy előadásában kimutatta, hogy a népességnek csak egy negyede éri el a hetvenedik életévét és százezer közül csak tizenöt a századik évet. A nők általában tovább élnek a férfiaknál. Az egyes foglalkozások közt az orvosok, írók és művészek élettartama a legrövidebb, a tudósoké a leghosszabbak. Az aggkori gyengesség a kilencvenedik életév előtt tulajdonképpen tulkarai. A legfontosabb tudományos felfedezések és újítások a hatvanadik éven aluli emberek nevéhez fűződnek.

Miből él meg a jövő generáció? Erdékes kimutatást állított össze egy német lap arról, hogy milyen mértékben növekszik a szellemi proletariátus a tudományos pályán való túdulás folytán. A kimutatás szerint Németországban összesen 47.705 orvos praktizál, akiknek nagyrésze legulsyosabb küzdelmet folytat a létért. Ennek dacára a német egyetemeken 18.088 orvostanhallgató van beiratkozva, akik egy-öt éven belül orvosok lesznek s konkurenciát teremtenek az amny is nyomorral küzdő orvosoknak. Az egész német birodalomban 19.048 fogorvos működik, akiknek a kenyere 5417 fogorvoshallgató pályázik. Nem igen fenyegető a szellemi proletariátus a gyógyszerészeti pályán, mert a 11.164 gyógyszerész utánpótlására 1162 gyógyszerészstanhallgató tanul. Allatorvosjelölt sincs olyan sok Németországban. Mindössze 1349 állatorvosstanhallgató van, holott a működő állatorvosok száma 7608. Ügyvéd és jogi képesítésű hivatalnok Németországban 60.908 van. Joghallgatónak pedig 22.060-an vannak beiratkozva. A legnagyobb elhelyezkedési nehézség a tanári és tanítói pályán lesz Németországban, mert 45.099 tanerő működik a felsőbb iskoláknál, 32.453 bölcsészettan-hallgató és hallgatótanul, hogy ezek helyreire elhelyezkedést találjan. Használó az arányszám Európa többi államában is így nagyon is aktuális a kérdés, hogy mire neveljük gyermekeinket, hol s milyen pályán talál majd elhelyezkedést a jövő generáció.

Wanderwede, a belga szocialistapárt elnöke a németországi kampóskeresztes mozgalom miatt a leszerelés ellenzői közé szegődött

Nyugodtan folyt le a német birodalmi gyűlés Előse. Megindultak a német-orosz tárgyalások

Berlin, február 4. A birodalmi gyűlés ülése nyugodtan folyt le. A palota előtermében sem volt rendbontás. Csütörtökön nyújtja be a kormány a költségvetést s ez alkalommal Brüning kancellár mond beszédet. Egyidejűleg megindultak a tárgyalások az orosz és a német birodalmi kormányok között a júniusban lejáró német-orosz barátságai és meg nem támadási szerződés megújítására.

London, február 4. Vanderwede volt belga miniszterelnök, a belga szocialdemokrata párt elnöke azt a felütést keltő kijelentést tette, hogy a Németországban erősödő nemzeti szocialista mozgalom miatt ellenzi Belgium leszerelését.

A Palesztina Hivatal értesíti az érdeklődőket, hogy a legközelebbi hajó Konstanceből nem március 17-én, hanem 21-én indul.

A 180 kilogramos nő házassága a 270 centiméteres emberrel. Rómából jelentik: Turinban a napokban rendkívül érdekes házasságot kötöttek meg. A 28 éves Alfons Teréz, akit „Donna Cannon” név alatt ismernek és akinek 180 kilogramnyi sulya van, feleségül vette Creneo Antal, aki 21 éves és 2 méter 70 centiméter magas.

A népszövetségi főtítkárság már küldi szét a keleteurópai gazdasági konferencia bizottsági üléseire szóló meghívókat. Genfből jelentik: A népszövetségi főtítkárság már küldi szét az államoknak a keleteurópai gazdasági konferencia bizottsági üléseire szóló meghívókat. Mindkét bizottság még e hónapban összeül Párizsban. Az első február 23-án kezd meg ülésszakát s az eddigi évek termésteleslegeinek elhelyezésével, míg a másik bizottság február 26-tól a jövő évi termésteleslegek piacainak megállapításával fog foglalkozni. Genfi diplomáciai körökben bizonyosra veszik, hogy az államok elfogadják a meghívásokat s elküldik delegátusaikat Párizsba.

Autóban a szél, por, eső sokszorosan fokozza a megbetegedési lehetőségeit. Anacot pasztillák szopogatása védelmet nyújt. Egy fiola ára 37 lej.

A Jabotinsky-párt (Revizionista Unió) londoni vezetékárának erdeiyi körútja. Dr. Rabinovic Oszkár ismert csehországi újságíró, aki egy év óta a Cionista-Revizionista Unió londoni központjának a vezetékára, több hetes előadó turnéra Erdélybe érkezik. Dr. Rabinovic nagy tudású és elsőrangú debatter, aki az eszmének, amelynek szolgálatában áll, már majdnem 8 év óta; bizonyára sok új barátot fog szerezni. Dr. Rabinovic bizonyára sok érdekeset és újat mondhat el egy Jabotinsky-párt szanálási programjáról és színterül szükséges új politikai utakról, mint a kulisszák mögötti különféle tárgyalásokról is. Első előadását előreláthatólag Désen fogja dr. Rabinovic megtartani és pedig szombat este a nagyközönségnek és vasárnap délután egy intimebb, csak meghívottakból álló társaságnak. Kolozsváron előreláthatólag kezd este tartja meg előadását a nagyközönség részére.

Uj vezetőséget választott az aradi Zsidó Nemzeti Szövetség. Aradról jelentik: Vasárnap délelőtt tartotta a Zsidó Kulturház nagytermében rendezévi közgyűlést az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség aradi csoportja. A közgyűlést Szenes Henrik, a szövetség aradi tagozatának elnöke nyitotta meg és üdvözölte a megjelenteket, majd Herzog Sándor dr. olvasta fel beszámolóját a szövetség aradi tagozatának multévi működéséről. Beszámolójában kiterjeszkedett azokra a Zsidó Nemzeti Szövetség számára nagyjelentőségű eseményekre, amelyek a legutóbbi közgyűlés óta lezajlottak. Beszámolt Fischer József dr.-nak aradi látogatásáról, aki ezalkalommal a zürichi kongresszus eredményeit ismertette Aradon, megemlékezett Sokolow Nachum, Avigdor Hameiri látogatásairól, majd a nagysikerrel megtartott Wizo-bárlól. Pfess László titkári jelentést, dr. Kövess Lászlóné, a Wizo működéséről szóló beszámolót, dr. Gara Armin az ifjusági mozgalmakról szóló jelentését olvasta fel. Ezután rátértek a tisztújításra és Gara Armin dr. indítványára elnökké egyhangulag újabb Szenes Henriket választották meg. Társelnökök lettek dr. Gara Armin és dr. Kupfer Miksa, pénztárnok: Schwartz Mihály, Keren-Kajemeth biztos: dr. Simon Ernő, ellenőr: Fuchs Albert dr. titkár: Pfess László, Keren-Hajezód biztos: dr. Kövess László, a Wizo nögyelet delegáltjának dr. Kövess Lászlónét választották, ezenkívül megalakították egy 28 tagból álló választmányt. A választás után Szenes Henrik megköszönte az iránta és az új vezetőség iránt újabb megnyilvánult bizalmat és az ülést berekesztette.

Negyven százalékkal esett a esokoládé nyersanyagának ára. Londonból jelentik: Az utóbbi négy hónap folyamán 40 százalékkal esett a kakaóban, a csokoládé nyersanyagának ára.

Ujabb két heti késedelmet szenved a Do. X. startja. Las Palmashól jelentik A Do. X. részére Friedrichshafenből kellett alkatrészeket kérni. A német óriásrepülőgépj startja újabb két heti késedelmet szenved.

Hasszorulás, rossz emésztés, erős bomlási és erjedési folyamat a gyomorbélhuzamban, bélbakterium- és gyomor-savtuitengés a természetes Ferene József keserűviz használata mellett visszafelődnek. Számos orvos a Ferene József vizet mindkétmombeli felnőtteknek és iskolás gyermekeknek kitünő sikerrel rendel. A Ferene József keserűviz gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben kapható.

A Magyar Nemzeti Bank tizenkét és félszázalékos osztalékot ad. Budapestről jelentik: A Magyar Nemzeti Bank keddi közgyűlésén elhatározta, hogy a bank e részvények után 12 százalékos osztalékot fizet. Ez az osztalék a 100 aranykoronás névértékű részvényeknél 13.90 pengőnek felel meg részvényenként. Magyar gazdasági körökben meg vannak elégedve ezzel az eredménnyel.

Székrekedés, bélrenyheség sok bajnak az okozója. Este 2-3 szem Artin dragée reggelre könnyű, normális, bő ürülést idéz elő.

Az angol munkanélküliek száma tizenhatezerre esett a mult héten. Londonból jelentik: Hosszu idő óta a mult héten esett először a munkanélküliek száma. Az utolsó statisztikák szerint 2 millió 600.000 munkanélküli van Angliában, 16.000-rel kevesebb, mint a mult héten és 1.100.000-rel több, mint a mult évben ilyenkor.

Ausztria sietteti a függőben lévő kereskedelmi szerződési tárgyalást. Bécsből jelentik: Heinel kereskedelmi miniszter a nemzeti tanács pénzügyi bizottságában bejelentette, hogy a kormányának az a szándéka, hogy a leggyorsabban befejeze a Cseh és Magyarországgal, valamint Jugoszláviával és Svájjal megkezdett kereskedelempolitikai tárgyalásokat, hogy a gazdasági életnek megadják a szükséges biztonságot.

Magyarországnak nyolemillió hétszázézer lakója van. Budapestről jelentik: A magyar főváros lapjainak jelentése szerint a budapesti országos statisztikai hivatalban lázas munka folyik az utolsó népszámlálás adatainak feldolgozására. Pontos adatokat Magyarország lakosságának számáról eddig még nem lehet összeállítani, de a hozzávetőleges adatok alapján is nyolemillió hétszázézer emberre teszi a statisztikai hivatal a mai Magyarország lakosságának számát. Az utolsó népszámlálás adataival szemben ez igen tekintélyes szaporulatot jelent.

Revolvers bandita rabolta el a házbért, abban a pillanatban, mikor a bérlő a háztulajdonosnak fizetett. Berlinből jelentik: Tegnap a Weber-Strasse egyik házában példátlan rablótámadás történt. A ház egyik bérlője éppen a házbért fizette ki Dölling háztulajdonosnak, mikor két revolveres bandita rontott be és a jelenlevőket lelővéssel fenyegette, elrabolták a pénzt. A bérlő szembeállt velük, mire leütöttek őt és az udvaron lévő lakókra, hogy eljesszék őket többször rálöttek. Senki sem sebesült meg, de a banditáknak sikerült elmenekülni zsákmányukkal.

NAPROL-NAPRA

Hozzávetőleges becslés szerint az amerikai képzőművészek az elmúlt év folyamán huszmillió dollár értékben adták el képeik és szobraikból. Ilyen arányu vásárlókedvre még a konjunktura idején sem volt Amerikában példa.

Bufallóban csaknem fél órán át rablók szolgáltak ki egy csemegeüzletben. A dolog úgy történt, hogy a rablók fényes nappal megtámadták s szekrénybe zárták az üzlet tulajdonosát s amikor zsákmányukkal távozni akartak, vevők jöttek az üzletbe. Ekkor a rablók csodálni való lélekjelenléttel a pult mögé állva, kiszogáltak a közönséget, amíg az üzethelyiség újra ki nem ürült s ekkor aztán észrevétlenül kerekelt oldottak.

Mareoni szenátor, a Vatikán leadóállomásának kísérleti adásai során több ízben létesített már kitünő rádióösszeköttetést a Vatikán és Amerika között. Az állomás rendezésének a hónap közepén megkezdik.

A budapesti Kuria büntetőtanácsa előtt ma folytatták a hitvesgyilkossággal vádolt Erdélyi Béla bünperének fellebbviteli tárgyalását. Déliben elhangzott a koronagyűlés vád- és elűtán a védő beszéde. A Kuria későbbi időpontot jelölt meg ítélet kihirdetési határnapul.

Ottawából jelentik, hogy a most közre adott statisztika szerint Kanadában veszik legjobban igénybe a telefont. Egy év alatt 2 milliárd 525 millió 500 ezer telefonhívást bonyolított le, ami telefonállomásonként 1830 és az összlakossághoz számítva fejenként 257 beszélgetést jelent. A Kanadát követő legmagasabb fejkvóta az Egyesült Államokban van, ahol egy-egy lakosra 230 telefonbeszélgetés esik.

Az angol haditengerészet részére óriási léghajót építenek, amelynek burkolati anyaga új ötvözet, az alkad. Ez ellenállóbb, mint az eddig ismert összes fémek. A léghajó töltéséhez héliumgázt fognak használni s a gázotmlőket számtalan rekeszre osztják, úgy, hogy tüzéségi találat esetén a léghajó még mindig rendelkezhetne a továbbrepüléshez szükséges gázzal. Szakértők szerint a léghajó negyven főnyi legénységgel huszonkét napig is maradhat egyfolytában a levegőben. A léghajót repülőgépek felés leszállási helyűl is használni fogják.

Stokholmi jelentés szerint Linnart herceg kijelentette, hogy Misswandt Karint a királyi engedély megtagadása ellenére is feleségül veszi. Ugy hiszik, hogy a herceg Németországban köt házasságot s ott is telepszik le.

Az amerikai repülőgépgyárak az elmúlt évben összesen 3224 repülőgépet állítottak elő. Ezek közül több mint kétezeröttszáz magánosok, vagy légi közlekedési vállalatok számára készült s a többi a hadseregnek, illetve a haditengerészetnek nyert beosztást.

Orvosi szakülés. A Paul Ehrlich orvostudományi egyesület folyó hó 5-én (csütörtökön) este pontosan 8 órakor a Str. Londrei (volt Hosszu uca) 9. sz. alatt orvostudományi szakülést tart, amelyen dr. Mátyás Mátyás és dr. Weinberger Zsigmond bemutatókkal, dr. Király és dr. Traub Vilmos szakelőadással fognak szerepelni.

Schalom Asch:

**Petersburg
Warschan
Moskau**

korunk leghatalmasabb zsidó triológiaja. Ara izléses vászonkötésben kötetenkint 280 lej.

Az Uj Kelet könyvostályában.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSEN AZ UJ KELETBEN

15 napig!

31-re

zében!

akció
rádió
atalnál
abban,
ek, a
bbítja
5 alatt

dő?

NGS-
Lei
téríti
onban
y so-
egész

Barium

nak bizva

val

elfüggesz-
gszüntetik

vesznek részt a

ött. Nem fog részt
ban az öt spanyol
port és Sanchez
szterelnök pártja

4. Madridban ki-
ja tudtál a parla-
nását.

mentette
zgatóit

lés pedig

k, hogy az amnesz

dek meghallgatása
vonult vissza. Rő-
hirdette ki, hogy
elmentik a vád és
ei alól. Az ítéletet
hozta be.

óztatták a radiká-
ti tagját. Berlinből
tés szerint a bal-
vezetőségi tagját
nda gyanuja miatt
neges letartóztatás
ég Varsóban sem
y feltűnést kelt a

UJ KELETBEN

KÖZGAZDASÁG

Bukarestben végérvényesen tizenkét százalék a pénz

Három hét alatt félmilliárdal emelkedett az ország betétállománya. A Banca Nationala most már rövidesen leszálítja a kamatját

Bucaresti-Bukarest, február 4. Bukarestben teljesen felülkerekedett az optimista hangulat. A nagy bankok, amelyek eddig legfeljebb háromhavi pénzt adtak, ma már egyre sürűbben nyújtanak hathónapos hiteleket. Ezt a politikai változást Bukarestben azzal magyarázzák, hogy az utóbbi hetekben, mindössze három hét alatt, az ország betétállománya egy félmilliárd lejrel növekedett és ez az egyre jelentkező pénzmennyiség kényszeríti a bankokat arra, hogy olcsóbb betétkamat mellett olcsóbb kihelyezési kamatot is állapítsanak meg

A bukaresti bankok egyébként a jelzálogüzletről teljesen áttérnek a lombárd üzletre és sokkal szívesebben adnak pénzt áru, mint ingatlan fedezetre.

A pénzpiacnak legnagyobb szenzációja a rátaleszállítás. A ráta leszállításnak állítólag már a múlt héten meg kellett volna történnie, azonban ez az intézkedés érthetetlen okokból késedelmet szenvedett. Egész komoly formában tartja magát azonban a hír, hogy a Banca Nationala február elején rátáját okvetlenül leszállítja.

A népszövetségi kölcsön mellett foglalnak állást az ország gyáriparosai

Cluj-Kolozsvár, február 4. A Manólescu miniszter által kezdeményezett árleszállítási akció állandóan foglalkoztatja az ország gyáriparosait. A gyáriparosok maguk is ószintén óhajtnak az ipari termékek árának leszállítását, ezt azonban ők is csak úgy tudják keresztülvinni, ha a kormány ezirányú szándékukat a maga részéről is elősegíti. Ezek közé a segítőeszközök közé tartozik a kiviteli vámtaxák leépítése, a forgalmi adó differenciák kiegészítése és a CFR tarifájának racionalizálása s végül az építkezési törvénynek modern szellemben való átdolgozása és sürgős életbe lépése.

Mint ahogy Manólescu miniszter a gyáriparnak ezeket a régi sérelmeit magáévá tette, valószínű, hogy azok orvoslása, ha nem is egyszerre, de legalább fokozatosan be fog következni.

Egyébként a gyáriparosok szövetsége a gazdasági válság megoldására irányuló kormányintézkedésekkel szemben leszögezte a maga álláspontját. Ez álláspont szerint az látszólagos közgazdasági és állami monopóliumoknak elidegenítése helyett a népszövetségi kölcsön felvétele mellett foglal állást, melyet Titulescu miniszter is propagál. Követik a közigazgatás racionalizálását is, hogy ezáltal produktív munkához juszanak a felesleges tisztviselők, másrészt pedig tehermentesítsenek az állami, közigazgatási, adóbehajtási és közmunkaszervi kötelezettségek alól a termelésre

hivatott magánvállalatok. A kényszer-szindikalizálásnak ellene vannak a gyáriparosok, mert az állam beavatkozását aggodalmasnak tartják. Ha a szindikalizálásnak törvényes keretet akarnak mégis adni, a törvénynek tartalmaznia kell a szindikátusoknak adandó előnyöket, a szindikátusokba való belépés azonban állami befolyástól mentes kell legyen.

Kényszer-szindikalizálás helyett inkább az új vállalatok működési engedélyeit kellene szigorúbban elbírálni.

A racionalizálással kapcsolatban is fenntartásai vannak a gyáriparosoknak. Hangsúlyozzák, hogy a termelés olcsóbbítását célzó racionalizálást csak fokozatosan szabad keresztülvinni, mert a rohamos racionalizálás megrázkódtatásoknak teszi ki az ipart és kereskedelmet s fokozza a munkanélküliséget.

A gyáriparosok, mint régebben, úgy most is a munkanélküli biztosítás bevezetése ellen foglalt állást, amennyiben leszögezi azt a régebbi álláspontját, hogy nálunk nem munkanélküli segélyezéssel, hanem a munkanélküliséget megelőző pozitív kormányintézkedésekkel kell a munkanélküliséget megszüntetni. Csak az építkezési rezsimet kell megjavítani, csak a közszállításokat kell belföldi vállalatoknak kiadni, csak az exportadót és kiviteli vámokat kell leépíteni és a munkanélküliség egy csapásra megszűnik.

Színház-Mozi

A sasok éneke. (Sajtóbemutató a Select-mozgóban). Végre egy kifogástalan számszázalékosan beszélő és éneklő filmesoda kápráztatja el Kolozsvár mozilátogató közönségét. Lehár Ferenc pompás muzsikájú operettjét, a Cigánybárót alkalmazta zseniális kézzel filmre John Barrymore. A film minden jelenete csupa meglepetés. Dekoratív, artisztikus szép színes felvételek, Lawrence Tibbett, a newyorki Metropolitan opera világhírű baritonistája játssza a Cigánybárót és ragyogóan szép énekszámait a tökéletes valóság illúziójával hatnak. Van két ballett betéte a filmnek, egy hatyutáné és egy látványballett, amit nagy metropolisok színpadján is ritkán láthatni. A gyászoló cigányasszonyoknak kórusa rendezésében és zenei tökéletességében is a hangos film termésének egyik legjobb bravúrja. (n.)

A Windsoni Opera Műsora

Pénteken, február 6: A windsori vignök.
Vasárnap, február 8 (este) Mártha.
Hétfőn, február 9: Az álarcosbál.

A MAGYAR SZÍNHÁZ IRODAJANAK KÖZLEMÉNYEI

Három kolozsvári szerző jelenik meg ma este a színházi rivalda fényében. Gyallay Domokos, P. Jánosy Béla

és Gredinár Aurél három egyfelvonásos darabbal tesznek tanúságot arról, hogy az erdélyi magyar irásművészet a dráma területén is hatalmas fejlődésben van. Ünnepi este ez és a közönség körében a nagy alkalomhoz méltó érdeklődés mutatkozik a három bemutatott iránt. Az előadást Fekete Mihály rendezi és abban az egész drámai együttes részt vesz.

Salome — Vera Violetta. Péntek este Wilde Oszkár halálának harmincadik évfordulóján a színház előadja a nagy angol író legszebb alkotását, a Salomé. A címszerepet Anny Harvay, a neves táncművésznő alakítja. Az előadást Fekete Tivadar, a kiváló író vezetője be rövid konferánsszal. A Salome után a Vera Violetta című gyönyörű operettet adják, Kondor Ibolykával, Kertész Mancival, Nádorral, Tompával, Hásszal.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA

Csütörtök fél 9: A kontár. — Az élet hatalmas. — Az első halott (Gyallay Domokos, P. Jánosy Béla, Gredinár Aurél egyfelvonásosai. (Eredeti bemutató, 25. Premier bérlet. Ssz. 172.)

Péntek este fél 9 órákor: Salome. (Anny Harvey táncművésznő vendégjátéka. Ünnepi előadás Wilde Oszkár halálának harmincadik évfordulóján. Bevezeti: Fekete Tivadar. Utána: Vera Violetta. Operett-repriz új szereposztásban, új betanulásban. 29. B. bérlet. Ssz. 173.)

Szombat délután 3 órákor: A velencei kalmár. (Ifjúsági előadás nagyon olcsó mozhelyárakkal. Bevezeti: Dr. Rajka László tanár. Ssz. 174.)
Szombat fél 9: Az okos mama. (Újdonság ötödösör, bérletszünetben. Ssz. 174.)

Vasárnap d. u. 3: Báth Jiszraél. (Történelmi színjáték 5 képben.) A Wizo előadása.

Vasárnap d. u. 6: Borcsa Amerikában. (Operett-repriz, új betanulásban, új szereposztásban. Mérsékelt helyárakkal. Ssz. 175.)

Vasárnap este 9: Halványország rózsája. (Operett-repriz új betanulásban, új szereposztásban. 10, 20, 30, 40 és 50 lejes mozhelyárakkal. Ssz. 176.)

Hétfő: Viktória. (10, 20, 30, 40 és 50 lejes mozhelyárakkal. Ssz. 177.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI MŰSORA

Nagy kettős műsor.

HATTYUK SZIGETE, Olga Tschecowa. GYENGE PILLANAT, Ricardo Cortez.

Ma csütörtökön új nagy kettős műsor kerül bemutatásra a Magyar Színházban. Műsoron: Hattyuk szigete filmregény 7 felvonásban, a főszerepben Olga Tschecowa. II. Gyenge pillanat, dráma 7 felvonásban, a főszerepben: Ricardo Cortez. Mindkét film, a filmgyártás exkluzív alkotása. Ez a nagyszabású kettős műsor ma csütörtökön és holnap pénteken 3, 5 és 7 órákor, szombaton azonban csak két előadásban, u. m.: fél 6 és 7 órákor kerül vetítésre. Helyárak: 20 és 10 lej.

Vasárnap délelőtt két matiné. Első 10 órákor, második fél 12 órákor. Vasárnap délelőtt két matiné lesz a Magyar Színházban. Az első kezdeté 10 órákor, a másodiknak fél 12 órákor. Vetítésre kerül: A páncélszoba titka, izgalmas detektív történet 8 felvonásban. Helyárak: 15 és 10 lej.

Csütörtök és péntek délután 3, 5 és 7 órákor: I. Hattyuk szigete, filmregény 7 felvonásban, a főszerepben Olga Tschecowa. II. Gyenge pillanat, dráma 7 felvonásban, a főszerepben Ricardo Cortez. Helyárak 20 és 10 lej.

Szombaton csak két előadás, fél 6 és 7 órákor: I. Hattyuk szigete, filmregény 7 felvonásban, a főszerepben: Olga Tschecowa. II. Gyenge pillanat, dráma 7 felvonásban, a főszerepben: Ricardo Cortez. Helyárak: 20 és 10 lej.

Vasárnap d. e. két matiné: az első 10 órákor, a második fél 12 órákor. Műsoron: A páncélszoba titka, detektív történet 7 felvonásban. Helyárak: 20 és 10 lej.

RADIO MŰSOR

IDŐ: KÖZÉPEUROPAI

Csütörtök, február 5.

Bukarest. 12: Grammofón. 14: Zenekar. 16: Rádiógyetem. 17: Grammofón. 17.30: Angol lecke. 18: Enek. 18.30: Zenekari hangv. Weber, Bach művei, valamint Beethoven IV. szimfóniája.

Budapest. 9.15: Grammofónverseny. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés.

12.05: Honvédelmi vezényel zenekarának hangversenye. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.45: Hírek. 4: Az iskolán kívüli népművelés rádió-előadása. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5.10: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádió-előadás sorozata. 5.40: Horváth János és cigányzenekarának hangversenye. 6.40: „A nagyanyaság útja”. 7.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és az előadás színlapjának felolvasása. 7.30: Wolff-Ferrari: Syl e. dalműve. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Szabó Gy. László jazz-zenekarának hangversenye.

Bécs. 7.35: Szimf. hangv. Beethoven, Strauss, Mozart művei.
Berlin. 8: Wagner: Rajna kincse.
Breslau. 10.40: Táncezené.
Hamburg. 11.30: Könnyű zene.
Köln. 9: Új románcok és balladák.
Lipsee. 7.30: Operett-rezsletek. 9.10: Költemények.

Vasárnap. 7.30: Grammofónhangverseny. 8.30: Zenekari hangv. 11: Táncezené. Kattowitz. 10: Zenekari hangv. Riga. 9.30: Orgonahangverseny. 10.15: Indulók.

Pozsony. 7.05: Grammofónhangv. Brinn. 8: Népies hangv. Milánó. 20.30: Zenekari hangv. Róma. 20.30: Beethoven, Schubert, Gliere művei. Utána operazene. Verdi, Falslaff, Puccini: Pillangó. Stockholm. 19.30: Házi hangverseny. 22: Könnyű zene. Toulouse. 18.20: Trombitaszólomok. — 18.30: Tangók. 22: Operák. 23.15: Szimf. hangv. 24: Katonazene. 0.15: Cselló.

Péntek, február 6.

Bukarest. 12: Grammofón. 14: Házi zenekar. 16: Rádiógyetem. 17: Szimf. 17.30: Grammofón. 18: Puccini: Pillangó kisasszony, utána hírek.

Budapest. 9.15: A m. kir. államrendőrség zenekarának hangversenye. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Hangverseny. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.45: Hírek. 4: Baloghné Hajós Terézia mesél a gyermeknek. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „Gyakorlatiaság és egyéniség a női öltözködésben”. 5.25: „A fog- és szájbetegségek káros hatása a szervezetre”. Dr. Madarász Erzsébet előadása. 6: Orgonahangverseny. Bach: Fantasia. Lemmens: A vihar. Beethoven: Allegretto. Faulkes: Barcarola. Martin: Esti dal. Sugár Viktor: Ave Maria. Widor: Toccata. 7.15: Angol nyelvtanítás. 7.50: A budapesti Törökös dal, zene és önképzőgyeget dalárdájának hangversenye. 8.40: Nagy Endre humoros felolvasása. 9: Kamara zene est. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye.

Bécs. 30: Opera. 10.10: Hangv. Berlin. 40.05: Zenekari hangv. Frankfurt. 7.30: Operettek és slágerek.

Hamburg. 8: Farsangi hangv. Königsberg. 10.30: Grammofón. Köln-Langenberg. 7.45: Régi és új indulók. 9: Zenekari hangv. Lipsee. 9.10: Hangv.

Varsó. 8.15: Zenekari hangv. Kattowitz. 5.45: Enek. Poznan. 8.15: Szimfonikus hangv. Riga. 8: Schubert-est.

Milánó. 8.30: Könnyű zene. 9.30: Zenekari hangv. 10.55: Kávéházi zene. Róma. 9.35: Hangv. Saint-Saens műveiből.

Prága. 9.30: Zongoraverseny. Pozsony. 7.20: Grammofontáncezené. Brinn. 9.30: Grammofón. Párizs. 9.45: Hangv. Osló. 8: Szimf. hangv. Belgrád. 8: Zázizenekar. — 10.50: Balalajkazene.

Prága. 9.30: Zongoraverseny. Pozsony. 7.20: Grammofontáncezené. Brinn. 9.30: Grammofón. Párizs. 9.45: Hangv. Osló. 8: Szimf. hangv. Belgrád. 8: Zázizenekar. — 10.50: Balalajkazene.

Apro hirdetések

Bőrösségéd állást keres szombat megtartásával. Náthán Emanuel, Alba-Julia

Női és férfi konfekció és posztószakmában periekt eladó és manipuláns, román, német és magyar nyelvtudással állást keres. „Periekt” jelígerő a kiadóban.

Fiatalember teljes ellátást kaphat olcsón. Feuermann, Heltau u. 2.

Vidéki gyárvárosba kitűnő vas-és edényüzlet, más vállalkozás miatt, kedvező feltételek mellett eladó. Ertekezni „Columbia” grammofón üzletben.

Mindennap frissen fejt kóser tehén és bivalytej, valamint egy tehéntől fejelt csecsemőtej kapható Schwartz Ignác utca 10. szám.

Izléses kézimunkák, csipkebevarrás, kézimunkaelőnyomdai munkák, művészi diványpárnamontirozás jutányos árban Fisch Böske kézimunkaszalonjában, Malom u. 16.

Két méter széles perzsaszövetség eladó. Str. Gen. Berthelot (Eötvös uca) 25. Ugyanott perzsa minták is eladók.

Gyorsirási órákat adok. Str. Gen. Berthelot (Eötvös uca) 25.

Benőstülne 26 éves, magistermetű, jó megjelenésű, intelligens zsidó kereskedő fiatalember, vidéki urcsaládba, hol ezisztenciát talál. Teljes című levelekkel „Házasság” jelígerő a kiadóba. Sadebnek kizárva.

XIV. ÉVF. Cluj-Kolozs február 5991 ÉV

As Uj Kelet a nap Cikkeink utó forrás megjel

Késziratokat megörzésükre

Szellemi éfront az u

Külpolit

Az egész világot nést keltett Wand szocialista párt és cionale elnökének meglepetésszerűleg relés ellen. Annál a nyilatkozat, mer a szocialista intern dervede is hivatal ben látja csak Eur fejlődésének záloga de, akár mint mag egy hatalmas polit dezavualja az Inte ját, annak termés oka van. Az ok eg német és a világ m pöskeresztesekkel s delmezni a civilizá a barbarizmus és s ritja el újra a vilá resztesek háborut, és gonosz háborut, jogosult a fegyvere zása. Háborut a há — ez Wandverdelé gikai háttere. Ertl natkozásban elfoga mégis kikezdhető, a pedig egyenesen sár

A kampóskereszte rus örület ugyanis l reakciója annak a folytatott francia-er verkezési kampányu kal a legyőzött népe lesi békét volt hiva kampóskeresztes mo rális és fizikai hajó vül a Németországr saillesi béke, az elv teli tervek fokozzák ban, amikor a franci tant-imperializmus e a csökkentését hatá egyezne abba, hogy igazságtalanságai a hitlerista mozgal den jobboldali nacio méregfogát, elveszte gándájának erköles a lassu sorvadás, ille utjaira kényszerülne

Ezért elfogult és m mely aggodalma me a Wandverdelé leg mely a leszerelést a mozgalom erőséde ódázhatónak és me leszerelésnek meg k den körülmények kö iszonytató el akarju berborult egy felöl, de leg meg kell történni szellemi leszerelésnek radása szolgáltat gy den szélső jobboldali lomnak. A fegyveres be kell mennie az eg hezedő gazdasági és n nak, kizsákmánvolás lanságnak. Csak ez a együttesen biztosítha ez az együttes leszer ellenszere a nacio nek. A felfegyverzett utóbb háboruba rohan kerülhetetlen velejár győzőket és legyőzöt pedig, ahol legyőzött vannak, újabb tala meg a nacionalista öri elkerülnie s enek elke kintet nélküli lefegy érhető el.

Batthyány Tivadar Magyarország legelő urainak, aki unokája független magyar m